

Vlaams
Parlement

vergadering **C259**
zittingsjaar 2020-2021

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en
Armoedebestrijding

van 4 mei 2021

(Wegens de coronamaatregelen werd deze vergadering via videoconferentie georganiseerd.)

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Celia Groothedde aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over vrijetijdsarmoede – 2482 (2020-2021)	5
VRAAG OM UITLEG van Celia Groothedde aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de geïnformeerde keuze en voorlichting bij keuze en gebruik van anticonceptie – 2608 (2020-2021)	
VRAAG OM UITLEG van Freya Van den Bossche aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over communicatie en sensibilisering omtrent hormonale anticonceptie – 2745 (2020-2021)	10
VRAAG OM UITLEG van Adeline Blancquaert aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de aanpak van minderjarige potentiële plegers van een aanslag – 2932 (2020-2021)	16
VRAAG OM UITLEG van Katja Verheyen aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de monitoring en aanpak van taalachterstand bij peuters door Kind en Gezin – 2849 (2020-2021)	
VRAAG OM UITLEG van Koen Daniëls aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over het SAM-project in de Huizen van het Kind voor kinderen met taalachterstand – 2905 (2020-2021)	19
VRAAG OM UITLEG van Koen Daniëls aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over het advies van de Vlaamse Onderwijsraad in verband met vernieuwende projecten voor integratie kinderopvang en onderwijs – 2884 (2020-2021)	24
VRAAG OM UITLEG van Katrien Schryvers aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over bedrijven die inwonend zorgpersoneel aanbieden – 2921 (2020-2021)	27
VRAAG OM UITLEG van Katrien Schryvers aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de uitwerking van het statuut van verpleegkundige in opleiding – 2972 (2020-2021)	31
VRAAG OM UITLEG van Lorin Parys aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de opgenomen gesprekken bij de coronacontactopsporing – 2845 (2020-2021)	34
VRAAG OM UITLEG van Katja Verheyen aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de spanning tussen gerechtelijk opgelegde jeugdhulpverlening en de volwassenenhulpverlening – 2983 (2020-2021)	
VRAAG OM UITLEG van Suzy Wouters aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de brug tussen de gerechtelijke jeugdhulp en de volwassenenhulp – 3038 (2020-2021)	36

VRAAG OM UITLEG van Maaïke De Rudder aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de apps voor online hulp
– 2992 (2020-2021)

42

VRAAG OM UITLEG van Celia Groothedde aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over vrijetijdsarmoede – 2482 (2020-2021)

Voorzitter: de heer Stefaan Sintobin

De voorzitter: Mevrouw Groothedde heeft het woord.

Celia Groothedde (Groen): Ik heb een vraag over vrijetijdsarmoede. Die dateert al van een paar weken geleden, minister. U zult het onderzoek van MNM en Radio 2 wel hebben gezien. Dat geeft aan dat bijna de helft van de mensen met een laag inkomen vertellen dat activiteiten niet binnen hun budget passen. Daardoor hebben ze zware financiële stress en moeten ze serieus inboeten op het vlak van levensvreugde omdat ze heel zware keuzes moeten maken. Ze hebben minder sociale contacten en raken geïsoleerd. Het gaat over 7 procent van de Vlamingen in het algemeen. Bij mensen met een laag inkomen heeft 42 procent minder plezier in het leven door geldzorgen.

Dat gaat heel breed: slaap, activiteiten, maar ook noodzakelijke activiteiten die fijn zouden zijn, zoals schoolreizen, worden een zorg. Heel veel mensen die een laag inkomen hebben of hebben gehad, kunnen erover meespreken dat ze activiteiten met hun vrienden missen en dat ze van reizen alleen maar kunnen dromen. We zitten hier de hele tijd bezig over de vaccinatiestrategie en de mogelijkheid om op reis te kunnen gaan. Er zijn heel veel mensen voor wie een buitenlandse reis sowieso een droom is en voor wie zelfs een binnenlandse reis niet binnen de mogelijkheden valt. Die mensen raken niet alleen moeilijk ter plaatse voor een activiteit, wat een fijn moment zou moeten zijn, maar dat een zorg wordt door de omstandigheden, maar ze zeggen ook dat ze zich ongemakkelijk en bekeken voelen. Hun armoede wordt eigenlijk zichtbaar en geeft daarmee nog een extra stress bij iets wat een fijne activiteit zou kunnen zijn.

Wim Van Lancker heeft daar ook op gereageerd en geeft aan dat mensen in armoede, zoals we hopelijk allemaal weten in deze commissie, geen andere mensen zijn. Ze willen ook plezier hebben en die activiteiten doen, maar ze raken door die kloof uitgesloten en geïsoleerd. Hobby's zijn heel vaak onbereikbaar.

Ik wil u vragen hoe u dat onderzoek interpreteert. Welke acties zult u daaraan verbinden in uw beleid om ervoor te zorgen dat die mensen effectief kunnen participeren aan cultuur, vrije tijd en activiteiten? Zeker na het voorbije jaar is dat heel hard nodig.

Welke specifieke acties plant u voor kinderen in dit kader?

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Collega, de cijfers en vaststellingen die zijn aangehaald in het onderzoek, zijn verontrustend, maar ze zijn helaas niet nieuw. Armoede betekent niet alleen een tekort aan financiële middelen, maar leidt daarmee samenhangend ook tot uitsluiting op verschillende levensdomeinen tegelijkertijd. Mensen in armoede participeren minder aan vrijetijdsactiviteiten en hebben vaak ook kleinere sociale netwerken.

De oorzaken situeren zich, zoals u aanhaalt, inderdaad op financieel vlak, maar mensen ervaren ook drempels op andere vlakken, namelijk onbekendheid, mobiliteit en vooroordelen en dat niettegenstaande de vele inspanningen op het terrein door verenigingen die zich openstellen voor kwetsbare groepen, de lagere tarieven die – al dan niet in het kader van een UitPAS – gehanteerd worden, de

tussenkomsten van het OCMW, initiatieven zoals het Steunpunt Vakantieparticipatie of de Rap op Stapkantoren enzovoort.

Tegelijk bevestigt dat dat het niet alleen gaat over het toegankelijk maken van het vrijetijdsaanbod op zich, maar dat het leven in armoede op zich stresserende en sociaal isolerende gevolgen heeft.

Door mensen integraal te ondersteunen en voldoende financiële mogelijkheden te bieden worden een aantal drempels naar vrijetijdsbesteding verlaagd of weggenomen. In het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA) zijn de acties opgenomen die de Vlaamse Regering daartoe zal nemen in deze legislatuur.

Daarnaast zijn specifieke acties nodig in verschillende beleidsdomeinen om bestaande drempels naar georganiseerde en niet-georganiseerde vrijetijdsbeleving weg te nemen. Binnen de Vlaamse Regering spraken we af dat elke minister bevoegd is voor armoedebestrijding binnen zijn of haar bevoegdheden. U vindt deze acties ook terug in het VAPA en bij elke fiche kunt u de bevoegde minister terugvinden.

In het kader van de projectoproep 'outreaching bereiken van mensen in armoede' ondersteun ik maar liefst 75 projecten voor meer dan 4 miljoen euro, die mensen in armoede proactief en outreachend opzoeken, opnieuw contacten met hen uitbouwen, hun netwerken versterken en ervoor zorgen dat ze – wanneer nodig – psychosociale bijstand krijgen.

Proactief werken en outreachend handelen zijn ook cruciale principes van het geïntegreerd breed onthaal (GBO), dat verder over Vlaanderen wordt uitgerold. Door mensen via het GBO integraal te ondersteunen, trachten we hun leefsituatie op verschillende domeinen te verbeteren, wat ook de mogelijkheden op een positieve vrijetijdsbeleving zal vergroten.

Voor uw laatste vraag verwijs ik voor specifieke acties binnen Jeugd, Sport, Cultuur en Toerisme naar mijn collega's bevoegd voor die domeinen.

Binnen mijn bevoegdheid besteden we bijzondere aandacht voor kinderen via acties ter ondersteuning van kwetsbare gezinnen. Ook voor kinderen is het van belang te werken aan structurele armoedebestrijding en de financiële situatie van het gezin waarin ze opgroeien, om zo meer mogelijkheden tot vrijetijdsparticipatie te bieden. We doen dat binnen het Groeipakket, maar ook binnen de plannen Generatie Veerkracht en Zorgen voor Morgen, en heel recent ook nog met een extra subsidie voor de Huizen van het Kind, en een oproep aan de lokale besturen in samenwerking met minister Somers.

We trachten kwetsbare gezinnen integraal te ondersteunen op verschillende levensdomeinen binnen de preventieve gezinsondersteuning. Op deze manier wordt er onder meer gewerkt aan het vergroten van het sociale netwerk en de mentale ruimte van deze gezinnen. Er worden hierbij concrete activiteiten in de vrijetijdssfeer georganiseerd, maar ook bruggen geslagen tussen de kwetsbare doelgroepen en bestaande vrijetijdsactoren zodat bestaande drempels verlaagd en weggenomen worden.

De voorzitter: Mevrouw Groothedde heeft het woord.

Celia Groothedde (Groen): Minister, natuurlijk zijn die gegevens niet nieuw, de cijfers zijn dat wel. Het is dringend nodig dat we daar nu over praten vanwege de samenloop van omstandigheden. Net mensen in armoede hebben het afgelopen jaar in een heel kleine behuizing half opgesloten gezeten. Het gratis aanbod van de buurtwerking dat er anders is, van bibliotheek tot een koffie drinken in een

inloophuis, is weggevallen. Binnenkort kunnen mensen weer naar buiten, en dat is een kans.

Minister, ik merk dat u in uw antwoord vaak doorverwijst naar uw collega-ministers. Ik ga nu even verwijzen naar vorige week. Ik heb u toen gezegd dat ik een vraag heb gesteld in een andere commissie en dat uw collega-minister toen antwoordde: ik ben niet bevoegd voor armoede, alleen voor... Het maakt niet uit waarvoor. Ik wil ook niet iemand met de vinger wijzen, maar ik vrees dat er hier iets klassieks aan het gebeuren is bij armoede dat we wel vaker zien, namelijk dat iedereen daarvoor bevoegd is en niemand verantwoordelijk. Op dit moment is dat een veel te cynische gedachte.

U zult uw collega-ministers dicht bij de les moeten halen want zij voelen zich blijkbaar niet zo verantwoordelijk. Daarom vind ik het ook jammer dat u verwijst naar het VAPA, want ook daar hebben we een samenraapsel van allerlei maatregelen die van dichtbij of veraf met armoede te maken hebben, en waarvan ik me afvraag of dit nu gewoon zoeken is naar wat men al ging doen en daar dan het stempeltje armoede op kleven, of is dit echt armoedebelid?

Minister, ik heb een opbouwend voorstel voor u. U mag dat gerust overnemen. Op dit moment is de cultuur heel traag aan het ontsluiten. Daar is trouwens ook een problematiek van armoede, waarover mijn collega in discussie gaat in de commissie Cultuur. Er komen heel veel signalen dat kunstenaars heel veel werkloosheid en zwarte sneeuw hebben gekend. Aan de andere kant is er een enorme nood aan activiteiten, aan cultuur, aan adem voor mensen in armoede.

Kunt u niet eens samenzitten met collega Jambon om die ontsluiting van cultuur vooral toe te spitsen op mensen in armoede? Op die manier kunnen jullie ervoor zorgen dat ze op een moment waar ze veel meer dan anderen opgesloten hebben gezeten en anderzijds veel minder dan andere mensen zicht hebben op een ontsluiting van het dagelijkse leven en zeker niet zullen kunnen teruggaan naar een normaal leven zoals de middenklasse dat kent, wel ontspanning krijgen tijdens die ontsluiting. Er wordt zo ook een dubbel perspectief geboden aan de cultuursector en aan mensen in armoede zodat ze eindelijk vooraan komen te staan in deze crisis.

De voorzitter: Mevrouw De Rudder heeft het woord.

Maaïke De Rudder (CD&V): We hebben het vorige week al uitvoerig gehad over het thema armoede. Ik heb de vraag over vrijetijdsarmoede ook gesteld op 2 april in de commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media. De minister-president heeft daar heel uitvoerig op geantwoord en voor elk domein aangegeven wat de acties zijn om die vrijetijdsarmoede aan te pakken. De minister spreekt terecht over een gecoördineerd beleid. Het is al een aantal keer in de commissie gezegd dat ook elke minister zijn verantwoordelijkheid moet nemen. Specifiek, collega Groothedde, vindt u in het antwoord van de minister-president ook de acties die op kinderen zijn gericht, onder andere de toegankelijkheid en het diversiteitsbeleid van Ketnet.

De minister heeft ook gezegd dat er een VAPA is. Als ik u hoor, collega, dan hebt u twijfels over dat plan, maar het geeft net een bundeling van de acties per minister waaraan we in de komende legislatuur willen werken. We kunnen het niet duidelijker formuleren in die samenbundeling van acties die per minister de komende maanden en jaren verder zullen worden uitgewerkt. Onze fractie kijkt zeker verder uit naar de uitvoering van het VAPA en we staan daar zeker volledig achter.

De voorzitter: Mevrouw Verheyen heeft het woord.

Katja Verheyen (N-VA): Die studie van Radio en MNM was interessant om te doorbladeren en alles nog eens mooi op een rijtje te zetten. We worden helaas opnieuw herinnerd aan het feit dat beschikken over weinig financiële reserves

mensen in armoede enorm parten speelt. We weten dat. Vooral de sociale en de vrijetijdsactiviteiten bij de mensen in armoede moeten als eerste wijken vanwege het beperkte inkomen. De minister zei het ook al: het is niet alleen het beperkte inkomen. Er zijn meer redenen waarom ze niet altijd tot bij die activiteiten geraken.

Ik blijf erbij dat de belangrijkste structurele oplossing nog altijd die inkomensversterking is, maar daar hebben we natuurlijk een inspanning voor nodig van alle bestuursniveaus. Maar als het specifiek gaat over dit bestuursniveau, dan heeft de Vlaamse Regering al heel wat acties ondernomen. Ze zijn hier ook al opgesomd: Iedereen Verdient Vakantie; de Rap op Stapkantoren; de minister-president die de cultuurparticipatie wil verhogen. Ook voor de lokale besturen is er een heel belangrijke rol weggelegd. Ze moeten ervoor zorgen dat de drempels, die er effectief zijn, worden weggewerkt zodat mensen in armoede kunnen deelnemen aan sport- en cultuuractiviteiten en aan het jeugdwerk. Er is voor de lokale besturen een heel grote rol weggelegd. Mijn vraag aan u, minister, is of u van plan bent om die lokale besturen daarvan nog meer bewust te maken.

Ik treed collega Groothedde bij. Ik geef haar niet altijd gelijk, maar hier heeft ze zeker gelijk in. Minister, u bent de minister die het armoedebeleid coördineert, maar dat is echt wel een verantwoordelijkheid van elke minister. Daar sluit ik graag mee af.

De voorzitter: Mevrouw Wouters heeft het woord.

Suzy Wouters (Vlaams Belang): Minister, het klopt dat gezinnen in armoede besparen op vrije tijd. Uitstappen, hobby's, het verenigingsleven en sociale contacten in het algemeen blijven voor kwetsbare gezinnen niet zelden beperkt. Maar kinderen in armoede missen daardoor kansen in hun ontwikkeling. Daarom is het van belang om de vrijetijdsparticipatie van kansarme jongeren beleidsmatig te ondersteunen en die kwetsbare groep gericht toe te laten naar organisaties en verenigingen om zodoende zelfontplooiing mogelijk te maken. Armoede uit zich niet alleen op financieel vlak. Het gaat gepaard met uitsluiting en achterstelling op heel wat andere domeinen, zoals de vrijetijdsparticipatie.

En ook hier is het nodig dat er een goede samenwerking is tussen en met de collega's in de andere domeinen. Ik steun collega Groothedde daarin ook volledig. Voor de samenwerking denk ik vooral aan minister Dalle, de minister van Jeugd. Ik heb aan hem al een schriftelijke vraag gesteld over kinderen en jongeren in armoede en hun vrijetijdsbeleving. De minister heeft in zijn antwoord aangegeven dat er wel degelijk acties ondernomen zijn.

Minister, u verwijst naar de collega's, maar samenwerken is echt heel belangrijk. Daarom is mijn vraag op welke manier u samenwerkt met minister Dalle om vrijetijdsarmoede bij kwetsbare gezinnen te voorkomen. Welke initiatieven nemen jullie samen?

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Collega's, wat de bevoegdheden betreft, ben ik inderdaad de coördinerende minister, maar in het VAPA staat zeer duidelijk bij elke actie wie daarvoor de bevoegde minister is.

Wat betreft de projectoproep Outreachend werken is het de bedoeling om met de extra inzet van mensen aan te slag te gaan om hen opnieuw bij wijze van spreken 'uit hun kot te krijgen', hen aan te spreken, ervoor te zorgen dat ze betrokken worden en nog meer veerkracht kunnen krijgen.

De ontsluiting van cultuur, sport, toerisme en jeugdwerk is inderdaad belangrijk. Daarom moeten we ervoor zorgen dat de bestaande initiatieven, zoals de UitPAS

of Iedereen Verdient Vakantie, versterkt worden in hun werking voor maatschappelijk kwetsbare groepen. Collega Demir heeft daarvoor recent nog een jaarlijkse oproep gedaan, en ook collega Dalle heeft heel wat acties lopen voor het versterken van maatschappelijk kwetsbare jongeren.

We hebben gisteren een principebeslissing genomen voor dertig OverKop-huizen. Dat is algemeen, maar het is ook een deel van het antwoord. Verschillende van die maatschappelijk kwetsbare groepen en jongeren bevinden zich net daar. Het komt erop aan om ervoor te zorgen dat ze daar op een goede manier heel laagdrempelig naartoe geleid worden.

De bewustmaking van de lokale besturen blijft inderdaad bijzonder belangrijk. Zo is er bijvoorbeeld ook de UitPAS. De vzw publiek ontvangt de subsidies om die uitrol te faciliteren. Die bevoegdheid zit bij mijn collega-minister. Daarnaast bestaat er bijvoorbeeld de organisatie Demos, die inzet op participatie vanuit het Participatiedecreet. Ik geef nog een voorbeeld. Wat betreft collega Dalle en het jeugdwelzijnswerk, is er in het Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan ook aandacht voor die thema's, in samenwerking met de bevoegde ministers.

De voorzitter: Mevrouw Groothedde heeft het woord.

Celia Groothedde (Groen): Collega De Rudder, u hebt in eerste instantie in de plaats van de minister geantwoord. Ik zal uw vraag opzoeken. Ik heb ze op de website van het Vlaams Parlement niet gezien. Alleen mijn vraag staat bij vrijetijdsarmoede. Ik kan daar nu niet op ingaan.

Belangrijker is wat u over het VAPA zegt. U zegt dat ik er blijkbaar niet hard in geloof. Veel relevanter is dat het middenveld zelf veel twijfels heeft over het VAPA. Dat is veel erger. Het is nu heel erg nodig om daarop in te zetten. Ik zal dat ook blijven herhalen, want niet alleen mensen in armoede zullen eronder lijden als er geen Vlaams marshallplan tegen armoede wordt uitgewerkt. Er zullen ook heel veel mensen in de middenklasse verarmen.

Wij gaan daar allemaal maatschappelijk onder lijden, want die mensen zijn wij, op democratisch vlak, kwijt. Minister, ik merk dat uw collega Dalle op dat vlak inderdaad realisaties boekt, misschien ook omdat hij als grootstedeling in Brussel ziet wat jeugdwelzijnswerk kan betekenen als emancipatiemiddel. U hebt het ook over de OverKop-huizen. Ik begrijp dat u die mooie realisatie van deze week even in de verf wilt zetten, maar dat gaat over hulp vinden voor je miserie, terwijl het bij vrije tijd, toerisme en cultuur gaat over uit je miserie kunnen stappen. Dat is iets anders. U hebt hier echt een mooie kans om samen te werken met minister-president Jambon. Dat zal mensen niet alleen doen dromen, maar hun ook moed geven. Een opera binnenstappen, is voor mensen in armoede betoverend. Dat geeft moed waarop ze maanden teren. Een theateervoorstelling voor een kind opent manieren om na te denken, opent denkwerelden. Ik heb daar zelf als kind ook ongelooflijk veel aan gehad.

Ik sluit af, voorzitter, met een quote van Erik Vlamincx, die bij veel mensen in deze commissie beter bekend zal zijn als Dikke Freddy. Hij heeft volgens mij ook al een paar brieven aan u geschreven, minister. Hij heeft bij de viering van 25 jaar Dikke Freddy een interview gegeven aan sociaal.net, waarin hij zei dat kunst en cultuur bij uitstek ongelooflijk belangrijk waren, omdat mensen daardoor juist even weggehaald worden van het probleem, terwijl mensen in armoede constant in de miserie zitten, constant kopzorgen hebben.

De voorzitter: Kunt u afsluiten?

Celia Groothedde (Groen): Ik ben aan het afsluiten, voorzitter, zoals gezegd.

Dat geeft mentale ruimte, waardoor ze vooruit kunnen. Dus maak hier alstublieft werk van. U kunt de miserie in de cultuursector en de miserie voor mensen in armoede hiermee verlichten.

De voorzitter: Ik ken Dikke Freddy niet, collega, maar ik weet wel dat de korte reactie eigenlijk bedoeld is om een kort statement te maken. U bent in uw laatste reactie nog ongeveer drie minuten aan het woord geweest, denk ik. Dat is niet de bedoeling. Dat geldt niet alleen voor u, maar voor iedereen.

De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Celia Groothedde aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de geïnformeerde keuze en voorlichting bij keuze en gebruik van anticonceptie – 2608 (2020-2021)

VRAAG OM UITLEG van Freya Van den Bossche aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over communicatie en sensibilisering omtrent hormonale anticonceptie – 2745 (2020-2021)

Voorzitter: de heer Stefaan Sintobin

De voorzitter: Mevrouw Groothedde heeft het woord.

Celia Groothedde (Groen): Deze vraag om uitleg werd enkele keren uitgesteld. Ik denk dat iedereen wel gemerkt heeft dat er opschudding was over het AstraZenecavaccin. Toen werd ook het risico op trombose bij hormonale anticonceptie aangekaart. Dat is een bekende nevenwerking, naast andere als verminderde zin in seks, hoofdpijn, verhoogd risico op hart-en vaatziekten, vermoeidheid en depressieve gevoelens.

Een groot aantal gebruiksters heeft geen last van deze nevenwerkingen. Een groot aantal andere vrouwen – in absolute cijfers – neemt deze nevenwerkingen voor lief. Een groeiend aantal vrouwen heeft echter onvrede met de manier waarop anticonceptiva worden voorgeschreven. Ze ervaren een gebrek aan screening en voorlichting. Ze geven ook aan dat ze soms geen keuze krijgen in het soort anticonceptie en dat hun klachten over nevenwerkingen worden genegeerd. Jonge vrouwen, vrouwen van kleur en kortgeschoolde vrouwen geven in sterkere mate aan dat hun klachten niet serieus worden genomen, dat er geen of te weinig voorlichting wordt gegeven en dat er niet genoeg respect is voor hun keuzes.

Onlangs kwam de vereniging AntiConcept! in de media met het feit dat de nevenwerkingen van pilgebruik niet genoeg worden toegelicht en dat onderliggende klachten zoals endometriose soms worden gemaskeerd in plaats van behandeld. Zij willen daarrond sensibiliseren. Ze willen ook dat vrouwen beter worden geïnformeerd over hormonale anticonceptie.

De maatschappelijke onvrede gaat echter verder dan alleen klachten rond hormonale anticonceptie. Er is ook een gebrek aan kennis rond een aantal anticonceptiva. Een groeiend aantal vrouwen is op dit moment ook aan het experimenteren en gebruikt apps om de vruchtbaarheid te reguleren of gebruikt een combinatie van de temperatuur- en kalendermethode. Het luistert echter zeer nauw bij deze methodes. Ze vereisen heel nauwkeurige waarnemingen en kunnen heel gemakkelijk verstoord worden, wat hun betrouwbaarheid beïnvloedt. De apps zelf verschillen ook enorm in betrouwbaarheid. Dit kan het risico op zwangerschap heel erg verhogen.

Ik heb hierover de volgende vragen. Bent u op de hoogte van deze problemen en onvrede? Meent u dat er meer voorlichting moet zijn rond deze risico's? Acht u de huidige graad van voorlichting voldoende? Hoe bekijkt u deze klachten eigenlijk? Vindt u dat de klachten gegrond zijn? Zo ja, welke acties zult u dan hieraan koppelen?

Vindt u dat, in overleg met partners zoals Sensoa, huisartsen, gynaecologen en vroedvrouwen, voorlichting over de betrouwbaarheid en het gebruik van temperatuur- en kalendermethodes en apps moet worden opgenomen in de reguliere voorlichting? Wat zijn uw overwegingen hierbij?

Meent u dat jonge en zeer jonge vrouwen, kortgeschoolde vrouwen en vrouwen van kleur meer problemen ervaren in obstetrische keuzes? Op welke manier zult u aan deze vragen en problemen tegemoetkomen?

De voorzitter: Mevrouw Van den Bossche heeft het woord.

Freya Van den Bossche (Vooruit): Minister, volgens cijfers van Sensoa gebruikte in 2018 meer dan 80 procent van de vrouwen in de vruchtbare leeftijd anti-conceptie. Bij jonge vrouwen ging het zelfs om meer dan 90 procent. De pil is het meest gebruikte anticonceptiemiddel. Het is eerder op iets latere leeftijd dat vrouwen overschakelen op een alternatief, zoals het spiraaltje, waarbij het hormonenspiraaltje het populairste is.

Hormonale anticonceptie is dus op dit moment de meest populaire vorm van anticonceptie bij vrouwen, of althans de meest gebruikte. De laatste jaren is er meer aandacht voor de impact ervan op het lichaam. Verschillende zelforganisaties, zoals AntiConcept!, vragen al enige tijd aandacht voor de communicatie daaromtrent. Het is zeker zo dat heel wat artsen en apothekers patiënten daarover informeren en dat ook volledig doen, maar uit nogal wat getuigenissen blijkt ook dat niet elke patiënt geïnformeerd wordt of toch niet altijd volledig geïnformeerd wordt. Die volledige informatie is, zowel betreffende de ontegensprekelijke voordelen als betreffende de eventuele bijwerkingen en risico's, van groot belang.

Onlangs bleek nog dat, wanneer informatie niet volledig is of niet correct gekaderd wordt, dit mensen kan afschrikken. Denk maar aan het risico op specifieke bijwerkingen bij vaccins en de twijfel die daardoor ontstond. Toen bleek dat sommige mensen het vaccin niet meer overwogen wegens de mogelijke risico's. Correcte en volledige communicatie over elke zijde van de medaille is dus van belang.

Ik heb daarom de volgende vragen voor u, minister.

Op welke manier wordt er vandaag werk gemaakt van een Vlaams beleid rond gezondheidspreventie met betrekking tot hormonale anticonceptie? Welke partnerorganisaties geven dit beleid mee vorm?

Op welke manier kan ervoor gezorgd worden dat deze informatie, de volledige informatie, alle patiënten bereikt?

Welke inspanningen worden er geleverd om ervoor te zorgen dat cijfers omtrent mogelijke gezondheidsrisico's helder en correct worden weergegeven? Dat wil zeggen dat zowel wordt gecommuniceerd over de grootteorde als over de ernst van de risico's.

Plant u bijkomende initiatieven omtrent dit thema, gericht op gebruikers, artsen en/of apothekers?

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Dank u wel, collega's. Verschillende organisaties geven vandaag informatie over hormonale anticonceptie en de link naar gezondheid in het kader van het preventieve gezondheidsbeleid.

Zo is er bijvoorbeeld Domus Medica, dat richtlijnen hormonale anticonceptie ter beschikking stelt. Domus Medica publiceerde onlangs, op 25 maart van dit jaar, een artikel in het tijdschrift 'Huisarts Nu' over de gezondheidsrisico's bij hormonale contraceptie en werkte hiervoor samen met Sensoa. Domus Medica werkt rond dit thema ook samen met de Vlaamse beroepsvereniging van apothekers en organiseert onder meer navorming voor apothekers.

De website Gezondheid en Wetenschap geeft patiënten en burgers betrouwbare gezondheidsinformatie, ook over hormonale anticonceptie. Onlangs werd het artikel rond het risico op trombose bij pilgebruik nog bijgewerkt.

Ook vanuit het RIZIV wordt informatie aangeboden omtrent het adequaat gebruik van hormonale anticonceptie.

Ik wil nog verwijzen naar de site van Sensoa, waar alle anticonceptiemiddelen worden toegelicht met de voordelen en nadelen om een geïnformeerde keuze te kunnen maken.

Omgaan met relationele en seksuele gezondheid en integriteit met specifieke aandacht voor anticonceptie is ten slotte ook opgenomen in de eindtermen van het secundair onderwijs.

De tweede vraag was op welke manier ervoor gezorgd kan worden dat alle informatie de patiënten bereikt. Hiervoor kijk ik in de eerste plaats naar de voorschrijver: de arts en de gynaecoloog.

Anticonceptie is maatwerk. Goede informatie door de arts en een counseling die erop gericht is om de gepaste anticonceptievorm te vinden voor iedere patiënt zijn heel belangrijk. Bij die counseling houden artsen ook rekening met het medische profiel en de voorgeschiedenis van de patiënt. Het is de arts die bepaalt of de patiënt een verhoogd risico heeft op trombose. Verder kunnen ook apothekers een rol spelen met betrekking tot het informeren over medische risico's verbonden aan het gebruik van anticonceptie.

Patiënten kunnen hun raadpleging in verband met anticonceptie ook zelf voorbereiden. Sensoa helpt hierbij met een uitgebreide anticonceptierubriek op de website www.allesoverseks.be. De genoemde site van Gezondheid en Wetenschap is er met het doel patiënten en burgers te informeren met betrouwbare gezondheidsinformatie.

Daarnaast is het de verantwoordelijkheid van producenten en van het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten om de volksgezondheid te bewaken. Welke gezondheidsinformatie de media brengen, welke bronnen zij daarvoor gebruiken en op welke manier de informatie wordt gebracht, behoort tot het vakgebied van de journalistiek.

Het is belangrijk dat beroepsgroepen als gynaecologen, artsen en apothekers over de meest accurate informatie omtrent hormonale anticonceptie beschikken en op een correcte manier communiceren met hun patiënten als het gaat over de risico's verbonden aan hormonale anticonceptie.

Het is aan de ondersteunende beroepsorganisaties zoals Domus Medica of de Vlaamse beroepsvereniging van apothekers, om deze items met hun leden op te nemen. Zelf plan ik hierin geen bijkomende initiatieven.

België staat in de top drie van de Europese landen in de Contraception Atlas voor wat de toegang tot moderne anticonceptiva betreft, de beschikbaarheid van online informatie en de toegang tot counseling. Anticonceptie is met andere woorden gemakkelijk toegankelijk en online informatie is vlot beschikbaar.

Vervolgens is het van cruciaal belang dat artsen en gynaecologen een kwaliteitsvol anticonceptieconsult voeren. Anticonceptie is maatwerk. Dit houdt een uitgebreide anamnese in waarin de hulpvraag uitgebreid wordt geëxploreerd en contra-indicaties voor gebruik van hormonale middelen worden gescreend. De richtlijn rond hormonale anticonceptie opgesteld door Domus Medica biedt hierbij een hulpmiddel.

Dit neemt uiteraard niet weg dat heel wat vrouwen blijkbaar minder tevreden zijn over het middel dat ze gebruiken of over het feit dat ze met hun ongenoegen niet bij hun arts terecht kunnen of geen keuzevrijheid krijgen. Wetenschappelijk onderzoek hierover bestaat niet.

Voorlichting over de verschillende middelen en hulp bij de keuze zijn dus heel belangrijk. Ik verwees in dat verband al naar de sites van Sensoa en Gezondheid en Wetenschap.

Sensoa informeert over de verschillende anticonceptiemiddelen en -methoden, waaronder ook natuurlijke anticonceptiemethoden. Vrouwen die deze methoden willen gebruiken, moeten, ook al worden deze methoden in de categorie minder betrouwbaar opgenomen, zo goed mogelijk worden geïnformeerd, ook door artsen of gynaecologen.

Inzake uw laatste vraag, kan ik uw bewering vandaag niet staven op basis van gedegen wetenschappelijk onderzoek.

De voorzitter: Mevrouw Groothedde heeft het woord.

Celia Groothedde (Groen): Minister, u haalt Domus Medica en Sensoa aan. Heel veel zorgverleners doen heel erg hun best en proberen een heel goede voorlichting te geven en goed overleg te plegen. Sensoa is al jaren aan de weg aan het timmeren om laagdrempelig informatie te geven, maar er zijn wel grotere problemen gaande. Sinds die ophef wordt hierover op sociale media – we zitten in een crisis, mensen kunnen minder live spreken – heel veel gepraat onder vrouwen over voorschrijfgedrag, over wat er in anticonceptie misgaat tussen patiënten en zorgverleners.

Ik ben wat gaan rondkijken. In het algemeen is er een stemming van beu-zijn. Heel veel jonge vrouwen voelen een spijtige verwijdering tegenover gynaecologische zorgverleners in het algemeen. Dat is echt problematisch. Tegelijkertijd is dat cynisme ook wel te begrijpen als je die ervaringen leest. Minister, u zegt dat in België anticonceptie goed bereikbaar is, maar dat is niet het probleem. Wat wel een probleem is, is het overleg.

Soms gaat het over bevoogding, zoals vrouwen die het spiraaltje geweigerd krijgen tot ze een partner 'uitvinden' en dan is het opeens wel mogelijk, vrouwen die van de arts niet van de pil mogen afgaan omdat ze het mannen niet mogen aandoen een condoom te gebruiken enzovoort. Helaas zijn dat verhalen die worden beaamd en herhaald.

Het gaat ook over gezondheidsrisico's. Vrouwen die een sterk verhoogd risico op trombose hebben, zoals rooksters, die daar geen voorlichting over krijgen en zeggen dat ze het hebben ontdekt doordat hun zus, die ook aan de pil was en ook geen voorlichting kreeg, wel een trombose kreeg. Ja, die mensen voelen zich wel

bekocht en bedreigd. Ze gaan dan op zoek naar andere methoden, vaak op eigen houtje, en dan komen we wel in een gevarenzone terecht.

Minister, u zegt heel terecht dat daar geen onderzoek naar is. Bent u van plan om de opdracht te geven om daar onderzoek naar te doen? Dit is duidelijk een problematiek die niet alleen breed leeft, maar waar we ook echt moeten kunnen sturen op cijfers in plaats van gewoon op protest, ook al is het nog zo breed en duidelijk aanwezig.

De voorzitter: Mevrouw Van den Bossche heeft het woord.

Freya Van den Bossche (Vooruit): Minister, u hebt absoluut een punt dat het belangrijk is dat de zorgverstrekker zelf, arts of apotheker, de patiënt goed informeert. U zegt dat Domus Medica en de Vlaamse vereniging van apothekers aan zet zijn, maar u zou hun niet vragen om die thema's op de agenda te zetten. Ik wil u uitnodigen om dat wel te doen, niet als vingerwijzing, maar omdat er naar aanleiding van de recente berichtgeving wat twijfel is ontstaan bij vrouwen.

Het zou goed zijn als er een aanpak onder artsen wordt afgestemd over voorlichting, communicatie, waar eventueel ook apothekers bij betrokken kunnen worden. Het is een uitnodiging. Het is geen statement om te zeggen dat mensen niet geïnformeerd zijn. Er zijn wel mensen die te weinig informatie hebben of die nu aan het twijfelen zijn.

Minister, ik nodig u uit om dit thema door te spelen en om hen uit te nodigen. Eigenlijk weten we niet goed hoe het zit met die twijfel, zegt u, of mensen nog vragen hebben, of ze worden geïnformeerd. Daar is geen onderzoek naar. Mogelijk kunt u partnerorganisaties bevragen. Zij krijgen hier en daar wel signalen. De extra inspanning kan dus wel zinvol zijn. Ik begrijp dat u dat op maat wil doen via bijvoorbeeld de arts en dat u daar een initiatief gaat nemen.

De voorzitter: Mevrouw Verheyen heeft het woord.

Katja Verheyen (N-VA): Mevrouw Sleurs volgt dit thema van nabij op, maar ik treed nu in haar plaats omdat ze verontschuldigd is. De website van Wetenschap en Gezondheid heeft dit thema gefactcheckt. De conclusie daaruit was dat pilgebruiksters een licht verhoogd risico op bloedklonters hebben, zeker in combinatie met roken of overgewicht. Men mag daar zeker niet in overdrijven, want het zou gaan over 3 op 10.000 gevallen per jaar.

De ervaring heeft ons geleerd dat meisjes en vrouwen goed geïnformeerd moeten worden over de voor- en nadelen van de verschillende anticonceptiemiddelen. We weten ook dat elk lichaam anders reageert op de verschillende anticonceptiemiddelen. De pil heeft altijd nog haar verdienste en de innovaties op dat vlak kunnen we alleen maar toejuichen. Wat niet wil zeggen dat wat goed is, nu ook zomaar moet worden weggegooid.

In 2018 heeft het agentschap Zorg en Gezondheid samen met Sensoa een symposium gehouden over seksuele gezondheid. Uit dat rapport zijn er heel wat aanbevelingen gekomen om beleidsmatig verder uit te werken, ook in het kader van anticonceptie.

Minister, in hoeverre heeft de Vlaamse overheid die aanbevelingen vertaald in concreet beleid? Op welke vlakken zullen we nog een tandje moeten bij steken?

Op de website van Sensoa is er ook heel wat informatie te vinden over anticonceptie. Minister, hebt u cijfers over de vraag of de info van Sensoa de doelgroep daadwerkelijk bereikt? Op het eerste zicht zijn vooral jongeren het doel. Kunt u hier nog een tandje bij steken voor de doelgroep van de volwassenen?

De voorzitter: Mevrouw De Rudder heeft het woord.

Maaïke De Rudder (CD&V): Minister, we moeten ernaar streven om de impact van hormonale contraceptie goed in kaart te brengen en om vrouwen die daar last van hebben, zeker en vast ernstig te nemen. Het gaat om medicatie die de meerderheid van de vrouwen een groot deel van hun leven nemen en de impact op de levenskwaliteit kan heel belangrijk zijn. Volledige en correcte informatie, waarnaar ook de collega's hebben verwezen, is nodig zodat elke vrouw goed weet welke voor- en nadelen aan elke hormonale anticonceptie verbonden is. Zoals u ook aangeeft, spelen artsen en gynaecologen daarin een heel belangrijke rol. Als jonge vrouwen voor de eerste keer naar de gynaecoloog gaan om te vragen welke mogelijkheden van hormonale anticonceptiemiddelen er zijn, is dat voor hen een grote stap en het is belangrijk dat ze de juiste en volledige informatie krijgen.

We vragen dus ook, minister, om erop te blijven aandringen dat de bevoegde instanties die u allemaal hebt opgesomd, zeker blijven inzetten op die goede communicatie. Mijn bijkomende vraag is of de eerstelijnszones daarin een rol kunnen spelen en daarop verder kunnen inzetten. Zo kunnen ze bijvoorbeeld ook richting welzijnshuizen en OCMW's communiceren zodat er in samenwerking met de lokale besturen infoavonden of acties kunnen worden georganiseerd. Op die manier kan er ook heel wat informatie worden gegeven aan bijvoorbeeld kwetsbare vrouwen.

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Wat de bijscholing van artsen betreft is Vlaanderen op dit ogenblik nog niet bevoegd.

Sensoa werkt samen met Domus Medica. Die is de meest gerede partij om informatie te delen over die thematiek en problematiek en ook om vrouwen over die thema's te bevragen. Zoals ik heb geantwoord, zijn de aanbevelingen meegenomen door de partnerorganisaties Sensoa en Gezondheid en Wetenschap.

De voorzitter: Mevrouw Groothedde heeft het woord.

Celia Groothedde (Groen): Minister, die problematiek blijft echt heel sterk onderbelicht. Daarin kunnen grote stappen vooruit worden gezet. Ik beaam dat apothekers een mooie en laagdrempelige rol kunnen spelen, maar ik wil kort twee punten benadrukken. Er is hier verder niet gesproken over die vruchtbaarheidsapps of de zogenaamde natuurlijke methodes. Onderschat u niet hoeveel mensen daarmee experimenteren en denken dat ze allemaal evenwaardig zijn? Er zijn nochtans heel veel apps waar ettelijke zwangerschappen als gratis cadeau worden meegegeven.

Ten tweede wil ik u aanraden om het Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg (KCE) – daarover studies te laten organiseren. Een aantal studies van het KCE geeft circumstantiële aanwijzingen dat er een probleem is, onder andere begin 2020. Het zou veel gericht onderzoek kunnen doen om die problematiek serieus in kaart te brengen.

De voorzitter: Mevrouw Van den Bossche heeft het woord.

Freya Van den Bossche (Vooruit): Minister, ik vraag toch ook vanuit de oppositie om daar met de partnerorganisaties voldoende aandacht voor te hebben om te vermijden dat onvolledige en foute informatie mensen uiteindelijk de minst wenselijke keuze zou doen maken. Ze zouden wellicht een andere keuze maken, mochten ze beter geïnformeerd zijn. Dat is toch ook binnen uw preventiebevoegdheid een belangrijke taak. Ik hoop dat u een aantal duidelijke signalen van deze commissie ter harte zult nemen en er alsnog werk van zult maken.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Adeline Blancquaert aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de aanpak van minderjarige potentiële plegers van een aanslag – 2932 (2020-2021)

Voorzitter: de heer Stefaan Sintobin

De voorzitter: Mevrouw Blancquaert heeft het woord.

Adeline Blancquaert (Vlaams Belang): In de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie van 30 maart 2021 stelde ik al een vraag om uitleg over de opvolging van geradicaliseerden in de gevangenis alsook over de aanpak van minderjarige potentiële plegers van een aanslag, naar aanleiding van de aanslagen in Zaventem en Maalbeek, die vijf jaar geleden plaatsvonden. De Vlaamse minister van Justitie kondigde al aan verschillende initiatieven voor de begeleiding van geradicaliseerden te nemen, zowel binnen als buiten de gevangenis.

Minister, het probleem van radicalisering situeert zich echter niet alleen bij volwassen potentiële plegers, maar ook bij minderjarigen. Zo werden er recent nog minderjarigen opgepakt die concrete plannen hadden om een aanslag te plegen. Het is bijgevolg van essentieel belang dat ook minderjarige potentiële plegers snel worden opgespoord en effectief worden aangepakt.

In uw beleidsnota stelt u op dat punt: “We participeren aan de lokale integrale veiligheidscellen voor een gecoördineerd optreden inzake radicalisering. We werken mee aan de uitbouw van een visie en kaders rond informatie-uitwisseling en afstemming met betrokken actoren teneinde een gecoördineerde aanpak van dit thema te realiseren zonder daarbij onze finaliteit binnen de jeugdhulp uit het oog te verliezen.” Daarnaast is er in het verleden al een draaiboek ontwikkeld over hoe om te gaan met radicalisering in de jeugdhulp.

Daarom heb ik de volgende vragen over die problematiek voor u, minister. Op welke wijze ontwikkelt u en de Vlaamse jeugdhulporganisaties een structurele aanpak voor de minderjarige groep van potentiële plegers? In welke mate nemen die verschillende jeugdhulporganisaties intussen deel aan de lokale integrale veiligheidscellen (LIVC's)?

Wat zijn voor u duidelijke signalen van radicalisering bij jongeren en in welke mate zijn die signalen voldoende bekend bij de diensten, onder andere het agentschap Opgroeien?

Zult u nog bijkomende initiatieven nemen om de opsporing van potentiële minderjarige plegers van een aanslag te bevorderen?

Hoe wordt de aanpak wat betreft radicalisering bij jeugdhulpvoorzieningen geëvalueerd?

Hoe garandeert u een goede aanpak en begeleiding van potentiële daders van een aanslag tijdens de overgang van minder- naar meerderjarigheid?

Zijn er sectoroverschrijdende afspraken over de terugkeer van minderjarigen uit IS-conflictgebied? Zo neen, waarom niet? Zo ja, kunt u die toelichten en acht u die al dan niet afdoende? Ik kijk alvast uit naar uw antwoord.

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Er zijn twee kanalen waarlangs de jeugdhulp kan worden betrokken bij potentieel dreigende situaties inzake radicalisering.

Een eerste spoor is via het Openbaar Ministerie. Het Openbaar Ministerie kan de bevoegde jeugdhulpinstanties, in casu het ondersteuningscentrum jeugdzorg, vatten in een verontrustende situatie, of de jeugdrechter vorderen. Dat kan bijvoorbeeld op basis van informatie van de veiligheids- en/of politionele diensten.

Een tweede spoor is erop gericht signalen uit het werkveld op te vangen. Het gebeurt dat hulpverleners zich zorgen maken over mogelijke radicalisering van minderjarigen in de jeugdhulp. In dat geval is er een richtlijn om de verontrusting inzake radicalisering zo spoedig mogelijk kenbaar te maken aan het openbaar ministerie en/of de jeugdrechter, zodat zij op hun beurt de veiligheids- en inlichtingendiensten kunnen inschakelen voor een dreigingsanalyse van de betreffende minderjarige. Die flow staat gedetailleerd beschreven in het draaiboek radicalisering.

Wat de deelname aan de LIVC betreft, hebben we, wat betreft de eigen dienstverlening door Opgroeien, een steekproef gedaan bij de ondersteuningscentra jeugdzorg en de sociale diensten jeugdrechtbank. Daaruit bleek dat die diensten tot hiertoe ongeveer vijf keer werden uitgenodigd om deel te nemen aan een LIVC.

Er bestaan tools die kunnen helpen bij het inschatten van potentieel gewelddadig radicalisme. Deze tools zijn gekend in de jeugdhulpverlening. Maar het blijft een inschatting. Menselijk gedrag is per definitie onvoorspelbaar, veranderlijk en contextgebonden. Geen enkele methodiek biedt waterdichte garanties op een correcte inschatting.

De opsporing van potentiële minderjarige plegers behoort niet tot de bevoegdheid van de minister van Welzijn, dat zult u wel begrijpen.

De feedback die we tot nog toe ontvingen, is meestal gelinkt aan concrete casussen. In dat geval kunnen we voor handvatten en richtlijnen verwijzen naar het draaiboek radicalisering in de jeugdhulp.

Meer structurele ervaringen binnen de jeugdhulp betreffen de voorbije periode grotendeels de terugkeer van zeer jonge kinderen. Hiervoor bestaan goede operationele afspraken met alle betrokken actoren: jeugdrechters, veiligheidsactoren, lokale besturen. In alle dossiers van terugkerende kinderen is de samenwerking met de betrokken actoren proactief en goed verlopen.

Wat de dienstverlening van het agentschap Opgroeien betreft: de personeelsleden worden middels een projectgroep radicalisering en door interviews voor de regionale aanspreekpunten radicalisering geïnformeerd, ondersteund en betrokken bij het beleid rond radicalisering.

Hier luidt de feedback dat dergelijke interviews een goed forum bieden om te leren van collega's en om op de hoogte te blijven van Vlaams, regionaal en lokaal beleid inzake radicalisering. Voor de personeelsleden is het vooral ook een grote steun om niet alleen te staan in dergelijke complexe situaties.

In het decreet betreffende het jeugddelinquentierecht werd, ook anticiperend op de brug naar jongvolwassenheid, de leeftijdsgrens voor reacties opgetrokken naar 23 jaar. Dit betekent dat er mogelijkheden bestaan om de jongere langer in de scope te houden van opvolging, het naleven van voorwaarden, het volgen van begeleiding en dergelijke.

Dankzij bijvoorbeeld nieuwe initiatieven in de lokale ketenaanpak kan er ook actief worden gewerkt op die transitieleeftijd. Daarnaast is er altijd nog de mogelijkheid van de verdergezette jeugdhulpverlening indien de jeugdhulpverlening werd opgestart voor de leeftijd van 18 jaar tot 25 jaar.

Er is de voorbije jaren veel werk gemaakt van sectoroverschrijdende samenwerking rond de terugkeer van minderjarigen uit IS-conflictgebied. We maakten afspraken met de federale Dienst Voogdij, Onderwijs, het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse (OCAD), Solentra voor traumabegeleiding, de lokale besturen. Het doel van deze partnerschappen is te komen tot een multi-agency approach op maat van de terugkerende minderjaren. We streven naar een gezamenlijke aanpak, waarbij de voorbereiding en de effectieve terugkeer naadloos aansluiten op de verdere begeleiding en opvolging van de terugkeerders. We hebben de voorbije jaren veel vooruitgang geboekt op het vlak van interbestuurlijke samenwerking rond deze doelgroep. En we blijven ons ook in de toekomst verder inspannen om de communicatie en de samenwerking tussen al deze actoren nog te verbeteren.

In dat kader wens ik de aandacht te vestigen op het Vlaamse actieplan ter bestrijding van gewelddadig radicalisme en polarisering. Het actieplan wordt opgemaakt en gecoördineerd door de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen en door de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme. De acties en de interbestuurlijke samenwerkingen die ik zonet beschreven heb, maken deel uit van dit Vlaamse actieplan.

De voorzitter: Mevrouw Blancquaert heeft het woord.

Adeline Blancquaert (Vlaams Belang): Dank u wel, minister, voor uw antwoord. Wat belangrijk is en blijft, is om ons te blijven focussen op de opvolging van geradicaliseerde minderjarigen. Daarnaast stellen we ook vragen bij wat u al even aanraakte: de opsplitsing tussen minder- en meerderjarigen en de daarmee gepaard gaande bevoegdheidsverdeling. Uiteraard zijn er verschillen in aanpak naargelang de leeftijd van de geradicaliseerden. Maar dat mag een uniforme en structurele aanpak van radicalisering toch niet in de weg staan. U kunt ons daar toch wel in volgen? Hoe zult u die aanpakken verder stroomlijnen en op elkaar afstemmen?

Als laatste bijkomende vraag wil even ik peilen of en hoe het deradicaliseringsbeleid gericht op minderjarigen geëvalueerd wordt. Kunt u dit verder toelichten?

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Excuseer, ik was even bezig met iets anders.

De voorzitter: Collega Blancquaert, kunt u uw vraag nog even herhalen?

Adeline Blancquaert (Vlaams Belang): Geen probleem, voorzitter, ik wil mijn vraag met alle plezier nog even herhalen.

Minister, ik denk dat het voornaamste is en blijft dat we ons blijven focussen op de opvolging van geradicaliseerde minderjarigen. Daarnaast stellen we ons vragen bij de opsplitsing die er momenteel is tussen minder- en meerderjarigen en de daarmee gepaard gaande bevoegdheidsverdeling. Uiteraard zijn er verschillen in aanpak naargelang de leeftijd van de geradicaliseerden. Maar dit kan een uniforme en structurele aanpak van radicalisering niet in de weg staan. Kunt u ons hierin volgen? Hoe zult u de aanpakken verder stroomlijnen en op elkaar afstemmen?

Als laatste bijkomende vraag wil ik even peilen of en hoe het deradicaliseringsbeleid met betrekking tot minderjarigen geëvalueerd wordt. Kunt u dit verder toelichten?

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Ik kan dat verder toelichten, maar misschien zal me dat te ver leiden in de twee minuten die me nog toebedeeld zijn, voorzitter. Ik moet

zeggen dat de casuïstiek beperkt is, wat betreft radicaliserende jongeren. Ik heb al verwezen naar de kleine kinderen in het kader van terugkeer, waarmee we goede ervaringen hebben. Die opsplitsing is niet absoluut. Dat heb ik toch ook al meegegeven in mijn antwoord.

De voorzitter: Mevrouw Blancquaert heeft het woord.

Adeline Blancquaert (Vlaams Belang): Ik zal het heel kort houden, voorzitter. We zullen hier zeker vragen over blijven indienen. Onze fractie zal dit ook van nabij blijven opvolgen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Katja Verheyen aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de monitoring en aanpak van taalachterstand bij peuters door Kind en Gezin – 2849 (2020-2021)

VRAAG OM UITLEG van Koen Daniëls aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over het SAM-project in de Huizen van het Kind voor kinderen met taalachterstand – 2905 (2020-2021)

Voorzitter: de heer Stefaan Sintobin

De voorzitter: Aan de orde zijn twee gekoppelde vragen om uitleg vanuit dezelfde fractie.

Mevrouw Verheyen heeft het woord.

Katja Verheyen (N-VA): Voorzitter, de insteek van onze vragen om uitleg is wat anders, daarom hebben we er beiden een ingediend. In de welzijnssector is er heel wat beweging rond taaldiversiteit en hoe hiermee het best omgegaan wordt binnen de jeugdwerving, maar ook in het voorschoolse kader. In het onderwijs zijn er tal van initiatieven om de taalachterstand van kansarme leerlingen en/of leerlingen wier thuistaal niet het Nederlands is, aan te pakken, bijvoorbeeld via het stimuleren van kleuterparticipatie, een taalscreening Nederlands en desgevallend ook extra naschoolse lessen Nederlands.

Begeleiders in de kinderopvang en andere vrijwilligers en professionals in de voorschoolse sector zijn echter vaak de eerste en soms voor een hele tijd ook de enige sprekers van het Nederlands waarmee anderstalige kinderen en ouders op regelmatige basis in contact komen. Dat vormt een uitdaging, maar ook een hele verantwoordelijkheid voor kinderdagverblijven, consultatiebureaus en anderen die werken rond de doelgroep 0- tot 6-jarigen, zeker als actoren in het werkveld gewag maken van een algemene tendens waarbij de taalvaardigheid van peuters er duidelijk op achteruit blijkt te gaan. Peuters starten in het instapklasje met een woordenschat die in bepaalde gevallen niet verder reikt dan 'mama' en 'papa'. Actoren op het terrein geven aan dat dit probleem al jaren sluimert, maar ook dat het al een merkbare weerslag heeft op de taalvaardigheid van deze kinderen doorheen hun verdere schoolcarrière.

Tegen deze achtergrond had ik graag de volgende vragen gesteld aan u, minister.

Is dit een bij u gekend probleem? In welke mate is er volgens u sprake van een achteruitgang van de taalvaardigheid?

Welk taalbeleid hanteert Kind en Gezin en hoe verhouden de thuistaal en het Nederlands zich tot elkaar?

In welke mate worden ouders gesensibiliseerd en ondersteund om voldoende aandacht te besteden aan de taalontwikkeling van hun peuter?

Op welke manier en tot welke leeftijd monitort Kind en Gezin de taalvaardigheid van peuters?

Zijn er volgens u, minister, bijkomende maatregelen nodig om de taalvaardigheid van peuters niet alleen beter te monitoren maar ook te verhogen?

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Onze beide vragen om uitleg gaan over iets heel belangrijks, namelijk taalverwerving en taalachterstand. Bij mij is dat met een ietwat andere insteek.

In Sint-Katelijne-Waver bestaat al enkele jaren het SAM-project (steunpunt Mens en Samenleving). Het project wordt georganiseerd door het Huis van het Kind. Het gaat om een buddywerking voor maatschappelijk kwetsbare gezinnen met kinderen uit de kleuterklas of lagere school. Wanneer een gezin in aanmerking komt, gaat een vrijwilliger of student langs aan huis om het gezin ondersteuning te bieden waar nodig. Het project aanvragen gebeurt via het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) of de directeur/zorgcoördinator van de school.

Tijdens het SAM-project probeert men steeds het hele gezin te betrekken in de begeleiding. Het is belangrijk om dat hier aan te stippen. Wanneer de vrijwilliger initieel komt om het kind te begeleiden, zal er steeds een ouder worden betrokken. Zo proberen ze de ouders te motiveren hun kinderen blijvend te motiveren en te helpen waar het kan. Ook in het onderwijs is dat heel cruciaal.

Ook nu, in tijden van corona, ligt het project gelukkig niet stil. Het Huis van het Kind doet er alles aan om de werking te laten doorgaan. Er zal daarom volop worden ingezet op buitenbegeleiding. De vrijwilligers kunnen in de tuin zitten, gaan wandelen met de kinderen of naar een speeltuin gaan. Door de toenemende taalachterstand probeert het SAM-project zich momenteel ook te focussen op het wegwerken hiervan. De vrijwilliger zal dan met de kinderen lezen en taalspelletjes spelen om de taalkennis te versterken – iets wat zeer belangrijk is, aangezien we weten dat een taalachterstand in het Nederlands verschillende problemen kan veroorzaken binnen de maatschappij.

Minister, welke rol ziet u voor de 294 Huizen van het Kind om mee te helpen in het wegwerken van de taalachterstand Nederlands bij kinderen? Beschikken Huizen van het Kind over voldoende vrijwilligers en over voldoende gekwalificeerde vrijwilligers – sta me toe dat ik dat onderscheid maak – om de kinderen met een taalachterstand Nederlands te ondersteunen? Krijgen deze vrijwilligers bijkomende opleiding om deze kinderen te ondersteunen om Nederlands te leren? Acht u de school een ideale actor in het doorschakelen van de leerlingen? Vindt u dat de Huizen van het Kind met de juiste leerlingen werken? Zult u in overleg met uw collega Ben Weyts bekijken wanneer kinderen het best worden doorverwezen naar de begeleiding van het Huis van het Kind? Gebeurt dat met zo min mogelijk planlast? Ziet u mogelijkheden om dit project uit te breiden naar andere gemeenten of er een Vlaams project van te maken in de schoot van de Huizen van het Kind?

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Het klopt dat de toenemende taaldiversiteit voor uitdagingen zorgt, niet alleen in het onderwijs, maar ook in de sectoren kinderopvang en preventieve gezinsondersteuning.

Het is wel niet evident om in de leeftijd tussen 0 en 2,5 jaar een diagnose te stellen over mogelijke taalontwikkelingsproblemen. We weten dat bijvoorbeeld kansarmoede het risico op minder taalvaardigheid en meer leerachterstand kan vergroten, maar er zijn ook kinderen die zich gewoon trager ontwikkelen op het vlak van taal, maar die toch een normale taalvaardigheid hebben op latere leeftijd.

Kind en Gezin heeft een duidelijke visie op taalstimulering: een stevige basis in de thuistaal en het verwerven van het Nederlands.

In het aanbod van Kind en Gezin vertaalt zich dit nu in het maximaal ondersteunen van ouders om de taalontwikkeling van hun kind te stimuleren. Als er in gezinnen weinig taalstimulering is of geen Nederlands wordt gesproken met de kinderen, dan wordt met de ouders bekeken of het kind naar de kinderopvang, spel- en ontmoetingsplaatsen of naar een groepswerking voor kinderen en ouders kan gaan.

Een minimale kennis van het Nederlands stimuleert het leren van de taal, maar bevordert ook het welbevinden van kinderen bij hun start op school.

Het is cruciaal dat kinderen talen leren van personen die die talen zelf goed kennen. Daarom zetten we in op aanbod of netwerken rond gezinnen die dit kunnen opnemen.

Bij Kind en Gezin komt brede ontwikkeling van het kind en dus ook het stimuleren van taalontwikkeling aan bod in een groot aantal contacten met gezinnen. Om dit op een kwaliteitsvolle manier te kunnen doen, wordt volop ingezet op professionalisering.

Sinds 2011 kunnen medewerkers van Kind en Gezin zich aan de hand van een leermodule de basisinformatie en de achtergrond over taalontwikkeling en taalstimulering eigen maken. Deze leermodule werd recentelijk geactualiseerd op basis van nieuwe wetenschappelijke inzichten en actuele uitdagingen. Alle medewerkers zullen deze leermodule het komende jaar doornemen.

Het programma Boekstart en het Van Wiechenonderzoek met betrekking tot taalstimulering doorheen de dienstverlening van Kind en Gezin vormen een sterk geheel. Daarnaast wordt samengewerkt met een diversiteit aan lokale partners die ouders hierin ondersteunen.

Een van de vergunningsvoorwaarden van kinderopvanginitiatieven is dat werk wordt gemaakt van een taalbeleid, dat de Nederlandse taalverwerving van elk kind stimuleert met daarnaast positieve aandacht voor de taal die het kind in zijn thuismilieu spreekt.

Taalontwikkeling wordt binnen de dienstverlening van Kind en Gezin opgevolgd via het Van Wiechenonderzoek. Dit onderzoek volgt systematisch de ontwikkeling van baby's en peuters voor verschillende ontwikkelingsgebieden. Als er bezorgdheid is over de taalontwikkeling wordt een vervolcontact gepland om dit extra op te volgen. Als er een alarmsignaal is op het vlak van taalontwikkeling, wordt ook doorverwezen naar huisarts of behandelend arts om te onderzoeken of er misschien een medische oorzaak aan de basis ligt.

De monitoring aan de hand van Van Wiechen is een sterk wetenschappelijk gefundeerde manier om de taalvaardigheid van peuters te monitoren. De consultmomenten hebben een zeer hoog bereik, en dit voor de diversiteit van gezinnen. Bijkomende opvolging is hier niet nodig.

De taalvaardigheid van peuters verhogen is een gedeelde verantwoordelijkheid. De belangrijkste actoren hierin zijn de ouders. Het is onze verantwoordelijkheid om

hen daarin zo goed mogelijk te ondersteunen. Tegelijk is het cruciaal dat lokale partners hier geïntegreerd op inzetten, en dat hun aanpak aansluit bij lokale noden en mogelijkheden. Ik denk hierbij aan verder inzetten op toegankelijkheid van de kinderopvang, ook voor maatschappelijk kwetsbare kinderen, maar ook aan het voorzien van een divers gezinsondersteunend aanbod voor ouders en kinderen. Taalstimulering is hier dan een van de doelstellingen.

In de kinderopvang willen we de pedagogische functie verder versterken. Om dat te bereiken zullen we bijkomend inzetten op professionalisering. VIA 6 voorziet middelen voor coaching op de werkvloer. Daarvoor wordt gedacht aan pedagogische bachelors.

De samenwerkingsverbanden Huizen van het Kind spelen inderdaad een rol in het helpen wegwerken van taalachterstand bij kinderen. De wijze waarop de 227 Huizen van het Kind dit kunnen aanpakken, hangt samen met de mate waarin er al aanbod op dat vlak aanwezig is.

Binnen het gesubsidieerde aanbod van het agentschap Opgroeien op het vlak van preventieve gezinsondersteuning, dat verplicht is om zich te integreren in de Huizen van het Kind, hebben de volgende ondersteuningsvormen aandacht voor het thema. Een: het mobiel aanbod taal- en ontwikkelingsstimulering door de vzw Kind en Taal. Twee: het mobiel aanbod door vrijwilligers – samen veertien initiatieven. Drie: Kind- en OuderActiviteiten voor Lokale Armoedebestrijding, de zogenaamde KOALA's – samen achttien initiatieven. Vier: Integraal Laagdrempelig OpvoedingsOndersteuningsPunt, of de Inloopteams – samen zestien initiatieven. Vijf: Spel en Ontmoeting – samen zeventien initiatieven.

Naast dit gesubsidieerd aanbod dat in een aantal Huizen van het Kind aanwezig is, bestaan er eigen initiatieven van lokale samenwerkingsverbanden of Huizen van het Kind die een beroep doen op externe expertise en alternatief aanbod.

In het kader van de vernieuwende projecten zullen Huizen van het Kind die daarvoor in aanmerking komen, samen met partners kunnen inzetten op laagdrempelige oefenkansen voor ouders en kinderen om het Nederlands in een dagelijkse context te leren. Het is de bedoeling om de projecten later regulier te verankeren.

De mate waarin er voldoende vrijwilligers en professionals beschikbaar zijn, hangt samen met de mate waarin het aanbod beschikbaar is in de Huizen van het Kind.

De samenwerking tussen de Huizen van het Kind en de scholen krijgt op dit moment bottom-up vorm, op basis van de vele initiatieven die zich loyaal en lokaal ontwikkelen. Die samenwerking kan evenwel worden versterkt. Met collega Weyts zal moeten worden bekeken hoe we dat het best aanpakken, rekening houdend met de rollen, de opdrachten en de verantwoordelijkheden van lokale actoren.

Zoals uit mijn antwoord blijkt, zijn er al heel wat projecten en aanbod vanuit de Huizen van het Kind die inzetten op taalstimulering van kinderen en we versterken die verder.

Ik wil in de toekomst blijven inzetten op taalstimulering en aan lokale actoren ruimte geven om dat concreet en op maat vorm te geven. Het opleggen van een projectmodel lijkt me in die zin dan ook niet opportuun. Het project kan natuurlijk wel inspirerend zijn voor andere regio's.

De voorzitter: Mevrouw Verheyen heeft het woord.

Katja Verheyen (N-VA): Het is omdat in deze mooie provincie zo hard wordt gewerkt dat het internet soms hapert, denk ik, collega Daniëls.

Alles staat of valt met de kennis van het Nederlands. We weten dat. Vlaanderen heeft de leerplicht al verlaagd van zes naar vijf jaar en voerde ook al de taal-screening in. Het mag dus allemaal heel veel lijken als ik ook nog extra aandacht vraag voor peuters en de kennis van het Nederlands, maar gelet op het belang van taal is dat absoluut niet overbodig. We mogen de peuters echt niet vergeten. Het klopt, minister, als kindjes naar school komen en ze spreken de taal niet goed, heeft dat met verschillende factoren te maken, ook met eventuele ontwikkelings-stoornissen of het kan dat de kinderen wat trager zijn en gewoon op latere leeftijd beginnen te praten. Maar het is heel belangrijk dat we peuters niet vergeten. Ik kijk vooral naar de periode tussen de eerste twee jaar waarin ze door Kind en Gezin opgevolgd worden en vanaf het moment dat ze naar school gaan op 2,5 of 3 jaar en ze door het CLB worden opgevolgd. Er is daar een periode waarin ze niet echt opgevolgd kunnen worden.

Er bestaan een aantal initiatieven. U hebt ze ook al opgesomd, zoals Kind en Taal. Ook in de bib zijn er heel mooie projecten. Ik denk dat een meer structurele aanpak handig kan zijn. U zei het zelf al: het is niet alleen de verantwoordelijkheid van Kind en Gezin en van de overheid, maar zeker ook van de ouders. Er is een gedeelde verantwoordelijkheid. Ouders spelen daarin een grote rol.

Mijn vraag aan u, minister, is: bent u van plan om ouders van peuters nog meer bewust te maken over het belang van taal en de communicatie met hun peuter?

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Dank u wel voor uw antwoord, minister. Ik wil twee zaken uit elkaar halen: taalstimulering en taalstimulering Nederlands. Dat wordt soms door elkaar gebruikt. Beide zijn natuurlijk belangrijk. In het project dat in Sint-Katelijne-Waver wordt uitgerold, gaat het om de taalstimulering Nederlands. Daar ligt de nadruk op. Ik vind het goed dat u al die verschillende projecten die met taal te maken hebben, even aanhaalt. Maar zou het niet inspirerend werken om bijvoorbeeld het project van Sint-Katelijne-Waver over Vlaanderen uit te rollen? Niet overal moet het warm water opnieuw worden uitgevonden. Dat lijkt me een efficiëntie-oefening. Het is een goede-praktijkvoorbeeld, een best practice voor de anderstaligen, dat we naar voren zouden schuiven.

Verder zei u dat je bij 0 tot 2,5-jarigen niet altijd problemen met taalontwikkeling kunt vaststellen. Dat klopt, maar bijvoorbeeld KlasExpo geeft een aantal heel interessante zaken over taalontwikkeling. Als je Nederlands leert, kun je aan peuters vragen in het Nederlands: neem je boek, of waar is je beer? Op dat vlak is de taalstimulering Nederlands heel cruciaal. Het lijkt me goed om dat te ontwikkelen.

Ten slotte wil ik er nog op wijzen om niet alleen het kind, maar ook de ouders daarin mee te nemen. Het is de bedoeling dat de hele gezinscontext mee evolueert. Als de ouders onvoldoende Nederlands kennen, neem ik aan dat Kind en Gezin er sterk op inzet om de ouders te laten deelnemen aan de vele cursussen Nederlands als tweede taal die Vlaanderen rijk is, in het belang van het kind.

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Het maakt voor een baby niet zoveel verschil uit. Taal-interactie is belangrijk. Ik denk dat het geen goed idee is dat anderstalige ouders Nederlands gebruiken met hun kindje. Dat levert niet onmiddellijk iets op. Ik ben het er wel mee eens dat Nederlands als verbindende taal heel erg belangrijk is.

De voorzitter: Mevrouw Verheyen heeft het woord.

Katja Verheyen (N-VA): Ik denk dat taal wel begint bij dag één, maar dat is misschien geen discussie om nu te voeren. Ik benadruk nogmaals dat er een gat

is tussen de opvolging door Kind en Gezin en het moment dat de kinderen naar school gaan. Het zou niet slecht zijn, mocht u in gesprek gaan met collega Weyts die bevoegd is voor Onderwijs om dat gat te overbruggen, zeker wat betreft de taalachterstand.

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Minister, ik ben een beetje verbaasd over uw laatste opmerking dat het niet zo zinvol zou zijn dat er tussen 0 en 2,5 jaar al interactie in het Nederlands zou zijn. Integendeel, als die ouders het Nederlands beheersen en vragen kunnen stellen als: 'Waar is de pop?', 'Waar zijn uw blokken?', 'Geef de gele doos?', dan is dat goed. U moet hen net aanmoedigen en er niet aan twijfelen of dat goed is, zoals u daarnet deed. Dat is heel goed.

Alsjeblief, minister, laten we dat signaal samen geven in het belang van de kinderen en van de ouders en de Huizen van het Kind daarvoor mee inzetten. Op die manier maken we de kinderen weerbaar en sterk zodat ze beginnen met minstens evenveel voorsprong en kansen in het onderwijs en dat ze het Nederlands kennen en beheersen. Dat is natuurlijk het begin. Als je de leraar niet verstaat, wordt de inhoud begrijpen onmogelijk. Bedankt om daaronder mee uw schouders te zetten.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Koen Daniëls aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over het advies van de Vlaamse Onderwijsraad in verband met vernieuwende projecten voor integratie kinderopvang en onderwijs – 2884 (2020-2021)

Voorzitter: de heer Stefaan Sintobin

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Op 15 maart jongstleden vroeg de minister de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) een advies over het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de financiering van vernieuwende projecten die inzetten op een doorgaande lijn tussen kinderopvang van baby's en peuters, kleuteronderwijs en kinderopvang. Op 31 maart leverde de Raad Basisonderwijs van de Vlor het gevraagde advies af.

Om historische redenen kent Vlaanderen een opsplitsing tussen het systeem van de opvang van baby's en peuters en de buitenschoolse opvang enerzijds en het kleuteronderwijs anderzijds. De eerste twee opvangmanieren vallen onder het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Voor het kleuteronderwijs is uiteraard Onderwijs bevoegd.

De Vlor staat positief tegenover de projectoproep voor twaalf vernieuwende initiatieven, pioniers genoemd, die een praktijkmodel moeten ontwikkelen voor een geïntegreerde werking op vlak van opvang en onderwijs voor kinderen van nul tot zes jaar. Proefprojecten zijn immers een goede manier om ervaringen op te doen en na een grondige evaluatie tot beleidsaanbevelingen te komen.

Ik geef nog even mee dat we ooit een tijd gekend hebben dat er tussen de opvang en het onderwijs twee kadastrale percelen moesten zijn. De kinderen moesten over de openbare weg van de ene plaats naar de andere gaan en de speelplaats mocht niet worden gebruikt voor de opvang. Gelukkig is dat niet langer het geval. We kunnen die ruimte tenminste op een goede manier gebruiken. De vraag is of we daar nog synergiën uit kunnen distilleren in het belang van de kinderen.

Een aantal aandachtspunten die de Vlor aanhaalde, wil ik toch met u delen. Ten eerste: het voorstel was te eenzijdig vanuit het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin geschreven. De onderwijsregelgeving was onvoldoende meegenomen, volgens de Vlor. Ten tweede: de timing om de projecten te laten starten op 1 september 2021 is zeer krap, zeker voor nieuwe initiatieven die willen participeren. Ten derde: momenteel is er geen ouderparticipatie voorzien, hoewel ouders wel gebruikers zijn van onderwijs en opvang. Minister, ik kan persoonlijk getuigen dat de aansluiting van onderwijs op opvang iets is wat ouders wel degelijk bezighoudt, al is het soms slechts puur praktisch. Waar zet je je kind af? Waar haal je je kind op? Ik weet dat sommige ouders misschien wel wat 'instrumenteel' denken, maar het is wel een realiteit waarmee heel veel ouders te maken hebben.

Minister, ik heb daarom de volgende concrete vragen. Wat is uw reactie op de bemerkingen en aanbevelingen van het Vlor-advies, dat meerdere elementen bevat? Is de timing van 1 september 2021, ook in het licht van corona, nog steeds realistisch om die twaalf proefprojecten te laten starten?

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Collega, met de vernieuwende projecten Doorgaande Lijn wil ik, samen met mijn collega Weyts, inzetten op een meer geïntegreerde werking van de kinderopvang van baby's en peuters, het kleuteronderwijs en de kleuteropvang. De bedoeling is om te verkennen hoe de pedagogische en zorgcontinuïteit voor kinderen van nul tot zes jaar kan worden versterkt.

Daarbij bekijken we ook de verbinding met het Huis van het Kind en gaat ook bijzondere aandacht naar taalontwikkeling en de verwerving van de Nederlandse taal. Deze maatregel sluit aan bij de aanbeveling van het maatschappelijk relancecomité om proeftuinen op te zetten rond geïntegreerde projecten kinderopvang/kleuteronderwijs en wordt gefinancierd met middelen uit het relanceplan Vlaamse Veerkracht.

Het Departement Onderwijs en Vorming en het Agentschap voor Onderwijsdiensten zijn nauw betrokken bij het voorbereidende werk dat vanuit het agentschap Opgroeien gebeurt.

Het is absoluut de bedoeling dat zowel kinderopvang als onderwijs op een gelijkwaardige manier betrokken zijn en blijven bij alle aspecten van dit project. Het is vanuit dat perspectief dat advies werd gevraagd aan zowel de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin als aan de Vlaamse Onderwijsraad.

Vanzelfsprekend zal er ook rekening worden gehouden met het advies van de Vlaamse Onderwijsraad bij de verdere uitwerking van het subsidiebesluit en bij de verdere opvolging.

Ouderparticipatie is terecht een aandachtspunt. In de voorbereiding van deze projecten is die in eerste instantie gewaarborgd door de samenstelling van de adviesraden.

De timing van 1 september 2021 zal worden herbekeken. Initiatiefnemers zullen meer tijd krijgen om een onderbouwde en gedragen aanvraag in te dienen.

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Dank u wel, minister. Ik ben tevreden dat u antwoordde dat die startdatum kan worden aangepast. Ik denk dat het een goede zaak is dat we die duidelijkheid geven. Ten tweede ben ik ook blij dat die bemerkingen en aanbevelingen van de Vlor meegenomen worden. Ik wil er ook voor pleiten, minister, om het delen van de bestaande expertise, kennis en samenwerkingen te

faciliteren. Maar ik zou echt willen oproepen om daar geen nieuwe structuren of dergelijke voor op te zetten. Ik denk dat we moeten proberen om zoveel mogelijk op de locatie van de school ook de voor- en naschoolse opvang te organiseren, opdat kinderen zich niet van hier naar daar moeten verplaatsen.

Ten tweede ben ik blij dat er een vorm van continuïteit is. Ik zie nu heel mooie projecten in scholen, waar kinderen in voor- en naschoolse opvang allerlei dingen doen, zoals schaken, leesprojecten, buiten spelen en bewegen, maar ook huiswerkbegeleiding. Dat zijn allemaal zaken die een meerwaarde bieden en die we kunnen organiseren. Daarvoor kan er wel degelijk een goede samenwerking zijn tussen scholen en voor- en naschoolse kinderopvang. Ik vind dat op zich lovenswaardig, en ik kijk zeker uit naar wat daaruit voortkomt. Maar ik wil dus toch oproepen om ervoor te zorgen dat daar geen zware structuren en geen zware regelgeving bovenop gezet wordt.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (Vooruit): Voorzitter, ik denk dat er nog heel veel stappen te zetten zijn op het vlak van een beter geïntegreerde werking tussen kinderopvang en het onderwijs. Elke stap die daaraan tegemoetkomt, zal worden gesteund door onze fractie. Tijdens de vorige legislatuur hebben mijn voorgangers in het Vlaams Parlement daarover een uitgebreide conceptnota geschreven. Wij vinden dat dit iets is dat over heel Vlaanderen uitgerold mag worden.

Het is natuurlijk ook belangrijk dat, als er dergelijke projecten opgestart worden, die op een goede manier geëvalueerd kunnen worden, om ze dan ook effectief verder te kunnen uitrollen.

Ik begrijp uit uw antwoord dat de diensten uit het onderwijs wel nauw betrokken zouden zijn. De Vlor kijkt daar toch anders naar. Maar goed, ik begrijp dat ze betrokken zullen worden bij de evaluatie.

Ik heb nog een bijkomende vraag. Welke criteria en welke partners zullen mee bepalend zijn bij een eventuele verdere uitrol van die projecten op langere termijn? Welke rol krijgt het onderwijs hierin?

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Voorzitter, wij vinden die integratie toch ook wel van heel groot belang. Ik heb daar zelf ook al meermaals voor gepleit. Met het decreet Buitenschoolse Kinderopvang zetten we trouwens ook wel een stap daarin, want het onderwijs is daarin toch ook wel een partner.

Ik denk dat het er ook op aankomt om te onderzoeken waar er zich momenteel nog drempels situeren. Ik geef dan heel graag het voorbeeld van de tewerkstelling binnen de buitenschoolse kinderopvang. Daar zie je nu dat mensen er tewerkgesteld worden van 7 uur 's morgens tot 8.15 uur. Dan gaan ze met die kinderen naar school en 'leveren ze die af' in de kleuterklas bij de kleuterleidster en de kinderverzorgster. 's Middags is er dan weer een andere opvang. Na 15 uur of 15.30 uur is er opnieuw opvang. Het zou voor die kinderen veel beter zijn als die continuïteit, ook op het vlak van personen, gegarandeerd zou kunnen worden. Ook op dat vlak zijn er nog heel wat drempels, bijvoorbeeld op het vlak van het statuut. Zorgen voor meer eenvormigheid op dat vlak en voor een betere uurregeling, zou er ook voor kunnen zorgen dat de job van kinderbegeleidster in de kinderopvang veel aantrekkelijker wordt. Minister, wordt ook dat aspect meegenomen in die projecten?

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Collega's, ik denk dat de doorgaande lijn inderdaad ook wel gaat over het zorgen voor een verbinding tussen de schooltijd aan de ene kant en de vrije tijd aan de andere kant. Het is absoluut niet mijn bedoeling om daar zware, nieuwe structuren of wat dan ook voor op te zetten, integendeel. Het is de bedoeling om daaraan op een soepele, gemakkelijke manier te werken.

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Dank u wel, minister. Ik ben tevreden dat u de oproep van de N-VA-fractie onderschrijft om daarvoor geen nieuwe, zware structuren op te zetten. Dat stemt me al gerust. U hebt het over een doorlopende lijn en goede afspraken over de kinderopvang in scholen. We kunnen dat alleen maar aanmoedigen, niet alleen in het belang van de kinderen maar ook in dat van de ouders. Daarom vind ik die ouderbetrokkenheid, die de Vlor ook aanhaalt, zo belangrijk.

Wat collega Schryvers aanhaalt in verband met de personeelsstatuten: daaraan morrelen is één zaak, maar we moeten die ook op elkaar afstemmen. Ik zeg maar iets: iemand die aan voorschoolse opvang doet, zou ook ingeschakeld kunnen worden in kleuterklassen voor verzorging en daarna de middagpauze kunnen begeleiden. Ik denk dat dat al bijna een volledige dagtaak is. Daarna zou iemand anders dan kunnen invallen. We zouden daarmee iets kunnen doen aan die gebroken diensten, het eigenlijke probleem bij de voor-en naschoolse kindervang. Dat lijkt me een goede zaak. Misschien moeten we eens bekijken hoe we toch statuten kunnen behouden. Ik denk dat we dan in moeilijke debatten terechtkomen: hoe er vanuit het ene of het andere departement kan worden bijgepast. Dat lijkt me toch wel een mogelijkheid om daar op korte termijn stappen te zetten. De N-VA-fractie zal dit zeker verder opvolgen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Katrien Schryvers aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over bedrijven die inwonend zorgpersoneel aanbieden – 2921 (2020-2021)

Voorzitter: de heer Stefaan Sintobin

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Mensen willen zo lang mogelijk thuis blijven wonen, ook als ze ouder zijn en meer zorg nodig hebben. Vanuit Vlaanderen worden er heel veel inspanningen gedaan om dat mogelijk te maken met thuiszorg, dagopvang enzovoort.

Om zolang mogelijk thuis te kunnen blijven wonen en de verhuis naar een residentiële voorziening uit te stellen, bestaat bij sommige mensen ook de vraag naar inwonend zorgpersoneel. En het aanbod is er ook. Vaak gaat het om buitenlandse werkrachten die naar hier verhuizen en zich 24 uur op 24 ten dienste stellen van een zorgbehoevende. Die laatste is niet alleen gebruiker, maar treedt ook op als werkgever. Alle administratie en uitbetaling van loon wordt ter harte genomen door bedrijven of bureaus die hierop inzetten.

Uiteraard dient de werknemer te worden betaald volgens de geldende barema's, maar in het verleden werden toch ook al zulke ondernemingen gesignaleerd en onderzocht waarbij sprake was van uitbuiting van de betrokken zorgverleners.

Als het gaat over de arbeidsvoorwaarden waarin deze werknemers worden tewerkgesteld, is het federale niveau bevoegd. Vlaanderen is bevoegd voor de toepassing van het decreet van 18 juli 2008 betreffende de zorg- en bijstandsverlening en kan

dus de kwaliteitscriteria handhaven die worden opgelegd aan professionelen die zorg verstrekken. Zorginspectie is niet bevoegd aangezien het de zorgbehoevende zelf is die optreedt als werkgever. Alleen als er klachten zouden komen, kan Zorginspectie in actie komen.

Tijdens de commissievergadering van 19 maart 2019 sprak toenmalig minister Jo Vandeuren over lopende onderzoeken naar bedrijven die dit aanbod doen, maar niet in orde zouden zijn met de regelgeving. Er was daarover ook verschillende keren overleg met Zorginspectie, het agentschap Zorg en Gezondheid, de bevoegde kabinetten op federaal en Vlaams niveau en de sociale inspectie. Het is immers ieders bekommernis om kwaliteitsvolle thuiszorg te waarborgen met respect voor de arbeidsomstandigheden van de werknemer.

Minister, werden de eerdere onderzoeken naar organisaties die een aanbod doen met inwonende arbeidskrachten bij zorgbehoevenden thuis intussen afgerond, onder meer voor wat het respecteren van de arbeidsvoorwaarden van het zorgpersoneel betreft? Wat waren de resultaten? Welk gevolg wordt daaraan gegeven?

In hoeverre hebt u nog contact met de betrokken diensten op federaal niveau om dergelijke bedrijven verder op te volgen teneinde sociale uitbuiting, maar ook ondermaatse zorgverlening te voorkomen?

Hoe wordt gecontroleerd op de naleving van het Zorg- en Bijstandsdecreet?

Zijn er bij Zorginspectie al klachten toegekomen over zorgverstrekkers die inwonen bij zorgbehoevenden? Zo ja, van welke aard waren die klachten? Welk gevolg werd eraan gegeven?

Op welke manier worden mensen die interesse tonen in dit aanbod geïnformeerd over eventuele wanpraktijken en de gevolgen daarvan, maar ook over waar zij desgevallend terecht kunnen?

Hoe kan er proactief worden gewerkt naar nieuwe organisaties die hier in Vlaanderen een aanbod komen doen?

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: De federale overheid is bevoegd voor de arbeidsvoorwaarden waarin deze werknemers worden tewerkgesteld. Het toezicht op de arbeidsrelatie werkgever-werknemer valt niet onder de Vlaamse sectorale regelgeving. Er was in het verleden een nauwe samenwerking tussen Zorginspectie, het agentschap Zorg en Gezondheid en het federale Toezicht op de Sociale Wetten.

Vanuit deze laatste dienst worden bij verschillende organisaties, waarvan wordt aangenomen dat wanpraktijken aan de orde zijn, controles uitgevoerd. Voor een laatste stand van zaken, moet ik u naar hen doorverwijzen.

Naast de formele overlegmomenten die in het verleden plaatsvonden, houden de verschillende partijen elkaar op de hoogte via mail en telefonisch wanneer nodig, met als doel het waarborgen van een kwaliteitsvolle thuiszorg met respect voor de arbeidsomstandigheden van de werknemer. Zo wordt vanuit het agentschap Zorg en Gezondheid elk signaal van mogelijke wanpraktijken, zoals uitbuiting van personeel dat 24/7 beschikbaar moet zijn of schijnzelfstandigheid, onmiddellijk doorgegeven aan de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal overleg (WASO), zodat van daaruit gepast kan worden opgetreden.

Sinds 1 januari 2021 is het decreet van 18 juli 2008 betreffende de zorg- en bijstandsverlening alleen nog van toepassing op wie zorg en bijstand verleent in

een erkende welzijnsvoorziening. Ik verwijs hiervoor naar het besluit van de Vlaamse Regering van 30 oktober 2020.

Wie beroepshalve zorg en bijstand verleent buiten een erkende welzijnsvoorziening, valt daardoor sinds 1 januari 2021 niet meer onder het toepassingsgebied van het decreet van 18 juli 2008 betreffende de zorg- en bijstandsverlening.

Voor deze groep mensen gelden sinds begin dit jaar de strengere kwalificatievereisten uit de federale wetgeving betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen. Voor zorgtaken moeten zij vanaf dit jaar dus voldoen aan de kwalificatievereisten voor verpleegkundigen of die voor zorgkundigen, als ze onder toezicht van een verpleegkundige werken, en niet meer aan de kwalificatievereisten die van toepassing zijn voor het verzorgend personeel van de diensten voor gezinszorg.

Er werden bij Zorginspectie recentelijk geen rechtstreekse klachten ingediend. En er werden vanuit de klachtendienst bij het agentschap Zorg en Gezondheid ook geen inspectievragen aan Zorginspectie gesteld met betrekking tot mogelijke problemen met dergelijke zorgverstrekkers.

Burgers, meer in het bijzonder ouderen met een zorgbehoefte, kiezen voor zo'n optie omdat ze thuis willen blijven wonen. Mensen die op dit zorgaanbod een beroep doen, hebben vaak een verhoogde kwetsbaarheid.

Vanuit de Vlaamse overheid moeten we erover waken dat er voldoende alternatieven worden aangeboden die inspelen op de zorgvragen. Burgers die de Vlaamse overheid contacteren en interesse tonen in dit aanbod worden geïnformeerd dat de Vlaamse overheid geen garantie kan bieden op een kwaliteitsvol zorgaanbod in dergelijke organisaties, omdat ze niet door de overheid erkend zijn. Burgers met vragen worden geïnformeerd en desgevallend doorverwezen naar de FOD WASO.

De Vlaamse overheid is niet meer formeel bevoegd voor dergelijke organisaties. Deze praktijken vallen, zoals al aangegeven, volledig onder de federale bevoegdheid. De laatste jaren werden vanuit Vlaanderen wel al ernstige inspanningen geleverd om enerzijds aan de stijgende zorgvraag en anderzijds aan de wens van personen met een zorgbehoefte om langer thuis te blijven wonen, tegemoet te komen. We doen dat door in te zetten op professionele thuiszorgvoorzieningen, maar ook door het vrijwilligerswerk verder uit te breiden en mantelzorgers te ondersteunen.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Minister, dit luik valt voor een heel groot stuk onder de federale bevoegdheid. Niettemin hebben wij een grote bekommernis voor de mensen die op die manier thuis wonen, vaak heel kwetsbaar zijn, zorg nodig hebben en zorg inkopen. Die bekommernis is tweeledig. Ze gaat enerzijds naar de zorgbehoevende zelf opdat die echt wel goede zorg krijgt, maar ook naar de medewerkers die hier op die manier komen werken, vanzelfsprekend met respect voor de arbeidsomstandigheden waarin ze dat werk moeten kunnen doen.

Het is dus van belang dat er wordt opgevolgd dat aan die beide eisen wordt tegemoetgekomen. Wat kunnen we doen vanuit Vlaanderen? Als er signalen komen, moeten we dat opvolgen, en dat gebeurt ook. Er is nauw contact en overleg met de federale bevoegde diensten. Wat zeker ook kan gebeuren, is zorgen voor goede informatie. Ook daar wordt op ingezet.

We zouden ook een signaalfunctie kunnen geven aan andere zorgverleners die bijvoorbeeld in het betrokken gezin komen. Ik denk aan geneesheren of andere mensen die thuiszorg verstrekken. Zij kunnen signaleren wanneer ze vaststellen

dat het in de richting van zorg, of in de andere richting van arbeidsomstandigheden niet oké zou zijn. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (Vooruit): Ik deel de bezorgdheid van collega Schryvers. Het is een gekend probleem. Je hebt inderdaad het regelgevend kader daaromtrent, dat voor een groot stuk op het federale niveau zit. Mensen willen zo lang mogelijk thuis proberen te wonen. Je hebt malafide bedrijven die inspelen op dat verlangen. Dan krijg je dus excessen, zowel naar arbeidsvoorwaarden, maar ook naar kwaliteit van zorg, die echt niet wenselijk zijn. Je kunt dus voor een stukje inderdaad naar het federale niveau kijken, maar het is ook wel de taak van de Vlaamse overheid om ervoor te zorgen dat er zo maximaal mogelijk een beleidskader is waarbij ouderen zo lang mogelijk thuis kunnen wonen en ook in een thuissetting een beroep kunnen doen op zo veel mogelijk professionele zorg.

Mijn bijkomende vraag is: hoe kunnen we ervoor zorgen dat die thuiszorg beter gereguleerd is? We hebben ook een regulering van onze woonzorgcentra, daar wordt streng op toegekeken. Hoe kunnen we daar iets in doen om ervoor te zorgen dat zulke toestanden in de toekomst zo weinig mogelijk voorkomen?

De voorzitter: Mevrouw Wouters heeft het woord.

Suzy Wouters (Vlaams Belang): Minister, het gaat hier vooral om bedrijven die werken met mensen uit Oost-Europa en niet met Belgen, omdat het loonverschil veel te groot is. Het is absoluut ook geen goedkope formule, want de bejaarden betalen toch gemakkelijk 3400 euro per maand, waarvan de assistenten ongeveer 1800 euro bruto per maand ontvangen.

Ik deel de bezorgdheid van de Vlaamse Zorginspectie dat er amper of geen controle is op de tewerkstelling en de ouderenzorg. Dit is inderdaad een federale materie, maar op federaal niveau bekommert zich evenmin iemand om dit soort praktijken.

Er is ook geen enkele garantie dat deze mensen voldoende opgeleid zijn. Dat zegt Erwin Devriendt, voorzitter van thuisorganisatie i-mens. Ik stel me dan ook vele vragen bij het principe van zo'n inwonende hulp.

Er is nood aan een wettelijk kader dat de belangen van huispersoneel verdedigt, maar niet alleen voor de bejaarden, maar ook bij ouders van kleine kinderen, mensen met een beperking, zodanig dat er hier voldoende controle is. Afstemming tussen het Vlaamse en het federale niveau is hierbij noodzakelijk.

Daarnaast mogen we ook niet vergeten dat het werken met mensen uit Oost-Europa kan zorgen voor een taalbarrière tussen de ouderen en de assistenten, wat natuurlijk een heel groot probleem is. Met elkaar kunnen communiceren is toch een absolute vereiste.

Dus mijn vraag, minister, en mijn bezorgdheid is: wordt er effectief gecontroleerd of deze inwonende assistenten voldoende de taal spreken van deze ouderen?

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Ik heb het antwoord van de minister gehoord: het betreft dus voornamelijk een federaal probleem. Dat is natuurlijk wel gek, want ouderenzorg en alles wat daarmee te maken heeft, is een Vlaamse bevoegdheid. Voor ons – het zal de collega's niet verbazen – onderstreept dat nog maar eens de stelling dat we best alles in één hand organiseren, en wat ons betreft de Vlaamse hand, om zo een beleid te kunnen voeren dat een beetje holistisch is. Dus ik doe nog eens een warme oproep voor het confederalisme, zou ik zeggen.

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Wat dat laatste betreft, is er de Werkgroep Institutionele Zaken. Ik vermoed dat er daar op het gepaste ogenblik wel over gesproken zal worden. Daar zal ik nu niet verder op ingaan.

Hier wordt gezegd dat we een goede en sterke regulering rond de woonzorgcentra hebben, wat ook waar is. Maar er is ook een duidelijke regulering wat de thuiszorg betreft, waar de voorzieningen aan erkenningsnormen moeten voldoen. De kwaliteit is dus belangrijk. De kwaliteit is bovendien ook bijzonder groot en de thuiszorg heeft ook een ontzettend groot bereik. Als er diensten gezinszorg, mantelzorgverenigingen of anderen zijn die signalen ontvangen, worden die signalen ook opgevangen en doorgegeven. Ik deel de bekommernis, zowel voor de betrokken medewerkers als voor de gebruikers. Om die reden geven wij signalen ook door aan de bevoegde diensten.

Tegen de tijd dat u het vraagstuk opgelost krijgt, collega Parys, proberen wij intussen ook voor een afstemming met het federale niveau te zorgen, zodat de nodige controles ook georganiseerd kunnen worden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Katrien Schryvers aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de uitwerking van het statuut van verpleegkundige in opleiding – 2972 (2020-2021)

Voorzitter: de heer Stefaan Sintobin

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): In de hele zorgsector zijn er de komende jaren nog duizenden bijkomende werknemers nodig om een antwoord te kunnen bieden op de zorgvragen. Dat weten we allemaal, daar hebben we het hier vaak over. In de beleidsnota Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding wordt ingezet op werkbaar werk in de zorgsector, onder andere door de bestending van het actieplan 4 'Werk maken van werk in de zorg'.

Belangrijk is om, naast een positieve beeldvorming, werken binnen de zorgsector aantrekkelijker te maken, met een goede verloning en loopbaanperspectieven. Zowel federaal als Vlaams is intussen structureel in extra middelen voorzien en zorgen nieuwe sociale akkoorden voor een betere verloning. In het Vlaams regeerakkoord is ook de ambitie opgenomen om te voorzien in een forfaitaire onkostenvergoeding voor laatstejaarsstudenten bachelor in de verpleegkunde, gefinancierd door de betrokken werkgevers. Zowel voor studenten als voor de zijinstromers die de stage combineren met hun gezinsleven, is dat immers een financieel zware periode. Die opleiding duurt immers vier jaar, terwijl andere professionele bachelors maar drie jaar duren.

In juli 2020 werd via het nooddecreet onderwijs een onkostenvergoeding van 1000 euro voor de laatstejaarsstudenten Verpleegkunde goedgekeurd, met onder meer middelen vanuit het Europees Sociaal Fonds. Dat was echter een eenmalige regeling.

In antwoord op mijn schriftelijke vraag van 4 maart 2021 bevestigt de minister dat er gesprekken over een forfaitaire onkostenvergoeding voor laatstejaarsstudenten bachelor in de verpleegkunde lopende zijn met de werkgevers en dat samen met de federale overheid wordt gewerkt aan een statuut Verpleegkundige in Opleiding (VIO). Gezien de aandacht die het beheersen van de coronacrisis vraagt, zal het

statuut echter nog niet uitgewerkt zijn tegen het einde van dit academiejaar. Wel wordt gezocht naar een oplossing om de studenten die in februari afstudeerden en zij die deze zomer zullen afstuderen, ook een vergoeding te geven.

Minister, welke knelpunten zijn er nog met betrekking tot de uitwerking van het statuut Verpleegkundige in Opleiding en het toekennen van een forfaitaire onkostenvergoeding voor laatstejaarsstudenten bachelor in de verpleegkunde?

Indien de uitwerking van het VIO-statuuut niet afgerond geraakt tegen het einde van dit academiejaar, op welke manier zal er dan een oplossing worden gegeven aan de problematiek en zullen studenten Verpleegkunde, zowel de groep die is afgestudeerd in februari als de groep die deze zomer afstudeert, kunnen rekenen op die forfaitaire vergoeding?

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Collega, u vraagt twee zaken. Ik zal in deze vraag kort ingaan op het VIO-statuuut en kom terug op de onkostenvergoeding in mijn antwoord op uw tweede vraag.

Omdat studenten Verpleegkunde zowel stage lopen in Vlaamse als federale gezondheidszorg- en welzijnsvoorzieningen, knopen we momenteel gesprekken aan met het federale niveau en de andere deelstaten om te kijken of we tot gezamenlijke klijntijnen voor het VIO-statuuut kunnen komen. We zien die gesprekken alvast met veel vertrouwen tegemoet, maar we willen er niet op vooruit lopen.

Eenmaal conceptueel geland, zullen er ongetwijfeld nog tal van uitdagingen zijn om de vertaling naar de praktijk goed te kunnen maken. Zo zal het statuut bijvoorbeeld moeten worden ingepast in de financieringsmechanismen en de normenkaders van de verschillende sectoren.

Wat het VIO-statuuut betreft, is voor ons vooral het engagement en de vertaling daarvan op lange termijn belangrijk. Los van de datum waarop het statuut conceptueel wordt afgeklopt, en of dat nog mogelijk is dit academiejaar, zal de operationalisering ervan sowieso nog de nodige tijd vragen.

In het licht van dat engagement zullen we in de loop van de maand aan de regering vragen om net als vorig jaar nog een eenmalige inspanning te doen om deze studenten, net zoals vorig jaar, ook een bonus te geven.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Wat het VIO-statuuut betreft, verwijst u naar gesprekken die er gaande zijn met zowel het federale niveau als de andere deelstaten. Dat is belangrijk. Het is veel te vroeg om daar verder op in te gaan, als ik uw antwoord hoor. Dat zal hier te gepasten tijde zeker nog wel terugkomen.

De insteek van mijn vraag was vanzelfsprekend – ik denk dat het duidelijk was uit de inleiding – de zekerheid dat de laatstejaars bachelor verpleegkunde nu ook zullen kunnen rekenen op die onkostenvergoeding, net zoals vorig jaar en zoals die in de toekomst ook structureel wordt bepaald. Voor dit jaar kan er geen leemte zijn, want ook die studenten hebben zich heel hard ingezet tijdens dat vierde jaar. Zult u dezelfde onkostenvergoeding als die van vorig jaar voorstellen aan de Vlaamse Regering?

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Collega's, het is een belangrijk dossier. Het klopt dat vorig academiejaar minister Weyts en minister Crevits, voor een deel met middelen vanuit het Europees Sociaal Fonds en voor een deel vanuit Onderwijs, die vergoeding

betaald hebben. Dat is toen op die manier geregeld, met de afspraak dat binnen Welzijn en Volksgezondheid het statuut zou worden uitgewerkt en gefinaliseerd. Ik heb er begrip voor dat corona een aantal zaken heeft vertraagd, maar ik reken erop, minister, dat u, al dan niet in afspraak met uw federale collega, er in elk geval voor zorgt dat die vergoeding er is. Dat zijn de beleidsdomeinen van waaruit ze ter beschikking gesteld moeten worden. Het statuut van verpleegkundige in opleiding moet samen met de werkgevers worden uitgewerkt in die gedeelde verantwoordelijkheid. Daarom doe ik de oproep om dat op dat niveau af te werken of de middelen ter beschikking te stellen.

De voorzitter: De heer Vaneekhout heeft het woord.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Dank u wel voor het antwoord, minister. De vraag van collega Schryvers is heel terecht en inderdaad niet nieuw. Als we de bacheloropleiding verpleegkundige aantrekkelijk willen maken, moeten we een structureel antwoord hebben. Ik begrijp dat dat niet van de ene op de andere dag geregeld is, zeker niet in deze tijdsperiode. Maar u stelt: afhankelijk van of het dit jaar nog kan worden gerealiseerd en afhankelijk van de tijd die er nodig is om het in te voeren. Ik zou toch graag in deze vraag om uitleg een iets duidelijker antwoord over de timing hebben. Wanneer verwacht u dat het VIO-statuuut gerealiseerd zal worden en wanneer kan het worden geïmplementeerd? Uiteraard hebt u niet alles in de hand, maar het zou toch goed en handig zijn als u een beetje zicht op de timing kunt geven.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (Vooruit): Collega's, het zou inderdaad goed zijn dat de belofte uit het verleden wordt ingewilligd op korte termijn. Het dossier loopt al meer dan een jaar. De regering heeft, terecht, de mond vol over de nood die er is aan extra verpleegkundigen. We zullen er inderdaad nog een grote nood aan hebben. Als de vraag wordt gesteld naar extra handen aan het bed, dan wordt er telkens naar verwezen dat die mensen er gewoon niet zijn. We hebben een gedeelde verantwoordelijkheid om er alles aan te doen om die opleiding zo aantrekkelijk mogelijk te maken. Ook dit jaar hebben de studenten zaken tijdens hun stage gedaan die veel verder gaan dan wat je van studenten tijdens een stage verwacht.

Het is logisch dat die eenmalige inspanning wordt herhaald. Het zou echter niet de bedoeling mogen zijn dat je twee keer een eenmalige inspanning moet doen. Het is belangrijk dat er een structurele oplossing voor komt.

Ik sluit me aan bij de vragen van de collega's. Hoe zal die eenmalige inspanning eruitzien? Is dat dezelfde als vorig jaar? Wat is de timing om tot een definitieve oplossing te komen?

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Collega's, het is nog iets te vroeg om over het statuut van verpleegkundige in opleiding te spreken, maar we voorzien wel een bonus voor de studenten die afstuderen in februari, in juli en in september. Die bedraagt inderdaad 1.000 euro. Die vergoeding zal er zijn.

De werkgevers zijn ook positief ingesteld om dat statuut mee uit te werken. Het statuut is natuurlijk bedoeld als een structureel antwoord. Dat hebben we op dit ogenblik nog niet. Er wordt hard aan gewerkt, maar het is belangrijk om ook de houding van de andere deelstaten op dat vlak te kennen. Dat vraagt soms wat tijd. Ik hoop dat het concept in de loop van de komende maanden afgerond kan worden, zodat het verder kan worden ontwikkeld.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Minister, het is heel belangrijk dat u bevestigt dat de laatstejaarsstudenten die afstuderen in februari, in juni of in september ook kunnen rekenen op die 1.000 euro onkostenvergoeding. Voor de verdere uitwerking wens ik u veel succes in de besprekingen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Lorin Parys aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de opgenomen gesprekken bij de coronacontactopsporing – 2845 (2020-2021)

Voorzitter: de heer Stefaan Sintobin

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Ik heb een vraag over de contactopsporing en over een aantal call agents, die uiteraard altijd telefonisch contact opnemen met personen die een positieve coronatest hebben afgelegd, om hun contacten in kaart te brengen. Ze bellen mensen op en voeren in een vertrouwelijke sfeer gesprekken. Nu blijkt dat in een van de zes callcenters gesprekken werden opgenomen om een kwaliteitsopleiding te kunnen geven. Dat is niet conform de afspraken die zijn gemaakt in het contract met de Vlaamse overheid.

Het is ontzettend belangrijk dat, als mensen dergelijke vertrouwelijke informatie geven, ze ervan mogen uitgaan dat die gesprekken niet worden opgenomen. Als ze achteraf in de krant lezen dat dat wel het geval is, ondermijnt dat uiteraard het vertrouwen dat mensen in die contactopsporing hebben. Dat kan ertoe leiden dat ze minder informatie delen met iemand die hen opbelt. Dat kan niet de bedoeling zijn.

Het agentschap Zorg en Gezondheid heeft bevestigd dat de opnames gemaakt zijn, maar verzekert dat die niet bewaard zijn en momenteel ook niet meer beschikbaar zijn.

Minister, mijn vraag aan u is eenvoudig. Wat zult u doen om ervoor te zorgen dat er in de andere callcenters niet dezelfde fout wordt gemaakt? Welke stappen hebt u ondernomen om te voorkomen dat dit incident zich nog eens voordoet in het betrokken callcenter?

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Collega's, er werd aan mijn administratie inderdaad een melding overgemaakt dat er gesprekken werden opgenomen in het kader van kwaliteitsdoeleinden, en dat is in strijd met de van toepassing zijnde privacy-afspraken en -regelgeving.

Het expliciete beleid dat werd overeengekomen met de callcenters van het consortium, stelt dat gesprekken beluisterd mogen worden in het kader van kwaliteitsdoeleinden, maar dat er in geen geval opnames van die gesprekken gemaakt en bewaard mogen worden.

Na de melding werd dan ook onmiddellijk contact opgenomen met de verschillende Data Protection Officers (DPO's) van de zes callcenters van het consortium, om na te gaan of de regels die van toepassing zijn over het opnameverbod, correct en strikt werden nageleefd.

Na onderzoek bleek dat één afdeling binnen een van de zes callcenters de geldende regels niet altijd correct opvolgde. Binnen die afdeling hebben enkele supervisors

in het kader van de kwaliteitsoopvolging van hun call agents een aantal gesprekken laten opnemen om die na afloop van het gesprek samen met de call agent te kunnen bespreken. Die opnames werden onmiddellijk na de bespreking met de call agent verwijderd. De bevoegde DPO van het betrokken callcenter heeft ondertussen ook bevestigd dat de opnames verwijderd werden en dus niet meer beschikbaar zijn. De betrokken partijen werden aangesproken en opnieuw gewezen op het geldende beleid.

Binnen de overige afdelingen van het betrokken callcenter en binnen de vijf andere callcenters werden door de DPO's geen inbreuken vastgesteld.

In navolging van dit incident werden door de DPO's van de verschillende callcenters de geldende richtlijnen nogmaals herhaald richting alle supervisors en call agents. Daarnaast werden er ook bijkomende IT-technische beperkingen opgelegd die het maken van opnames nagenoeg onmogelijk maken.

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Dank u wel voor uw antwoord. Ik vond dat heel erg duidelijk. U zei wel: 'nagenoeg onmogelijk' maken. Daarbij vroeg ik me dan wel af: wanneer kunnen gesprekken dan toch nog opgenomen worden?

Ik vind het wel belangrijk dat we dit in dit parlement bespreken en dat daar ook publiekelijk over gecommuniceerd wordt: dit is niet de bedoeling, dit is een fout, dit mag niet meer gebeuren. Ik hoop, minister, dat dit het vertrouwen in het contactopsporingsonderzoek niet aantast.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (Vooruit): Je zou je de bedenking kunnen maken dat men de laatste maanden toch wel wat tijd gehad heeft om dat te doen. Maar dat zou ons tot een andere discussie leiden. Dat wil ik nu niet doen.

Ik heb wel nog een bijkomende vraag, die daaraan verbonden is. Uit verschillende bronnen bereiken mij signalen dat er een probleem is bij de opvolging van seizoensarbeiders bij de contactopsporing. Wat zijn de richtlijnen die daarvoor gegeven worden? Ik heb namelijk uit verschillende bronnen vernomen dat die buiten het systeem gehouden zouden worden. Ze zouden weliswaar wel getest en gecontacteerd worden, maar niet in het systeem van contactopsporing terechtkomen. Dat lijkt me wel iets belangrijks, omdat er met de fruitpluk en dergelijke die eraan zit te komen de komende weken en maanden, wel heel wat seizoensarbeiders bij zullen komen. Kan er gegarandeerd worden dat ook zij op een goede manier opgevolgd zullen worden door de contactopsporing?

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Collega Anaf, ik zal dat meenemen bij de komende besprekingen.

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Ik heb daar niets aan toe te voegen, behalve misschien nog mijn hoop dat, als de opnames niet gebruikt kunnen worden voor het vervullen van de kwaliteitsopleiding, dit wel op andere manieren en op een goede manier gebeurt, en dat de evaluatie van die callcenter agents serieus genomen wordt en continu gebeurt.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Katja Verheyen aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de spanning tussen gerechtelijk opgelegde jeugdhulpverlening en de volwassenenhulpverlening
– 2983 (2020-2021)**

**VRAAG OM UITLEG van Suzy Wouters aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de brug tussen de gerechtelijke jeugdhulp en de volwassenenhulp
– 3038 (2020-2021)**

Voorzitter: de heer Stefaan Sintobin

De voorzitter: Mevrouw Verheyen heeft het woord.

Katja Verheyen (N-VA): Kinderen en jongeren die bij de jeugdrechter komen, hebben meestal al een heel parcours binnen de vrijwillige jeugdhulp achter de rug. Blijft een progressie uit, dan kan gerechtelijk verplichte jeugdhulpverlening door een jeugdrechter worden opgelegd. Die bepaalt welke hulpverlening aangewezen is en hoelang die zal duren. De jeugdrechter wordt daarin bijgestaan door de sociale dienst jeugdrechtbank, die concrete voorstellen doet en ervoor zorgt dat de opgelegde maatregelen kunnen worden uitgevoerd.

Uit casussen en getuigenissen van consulenten blijkt vaak dat de gerechtelijk opgelegde jeugdhulp tekortschiet doordat de nodige instrumenten ontbreken om ook hulp te bieden aan de ouders, ouders die geen hulp kunnen of willen krijgen en die in sommige gevallen vaak meer baat hebben bij al dan niet verplichte hulpverlening dan hun kinderen.

Zo zijn er kinderen die in een onveilige en conflictrijke thuissituatie opgroeien, waarbij de ouders door zware multiproblematieken zoals verslavingen en psychiatrische stoornissen geteisterd worden. Dat zijn dan situaties waarbij het overduidelijk is dat de globale thuissituatie veel meer gebaat is bij – al dan niet opgelegde – hulpverlening aan de ouders dan de kinderen voor een zoveelste maal in een voorziening te plaatsen of aan contextbegeleiding te doen.

Het is niet zo dat jeugdrechters en consulenten van de jeugdrechtbank zich daar niet van bewust zijn, integendeel. Zo wordt er aangeklaagd dat het pakket aan maatregelen waarover de rechtbank beschikt, veeleer te beperkt is. De gerechtelijke maatregelen zijn enkel van toepassing op het kind en de opvoedende rol van de ouders. Die focus is te beperkt om een sterke ondersteuning te realiseren. Een verontrustende opvoedingssituatie is vaak zeer complex. De opvoedingsproblemen gaan meestal gepaard met armoede, gezondheidsproblemen of psychische problemen van ouders. Het gaat dan om problemen waarvoor de jeugdhulp ontoereikend is en waardoor de perceptie leeft dat men niet meer doet dan brandjes blussen in plaats van gezinnen structureel te versterken en vooruit te helpen.

Vanzelfsprekend kan deze gerechtelijke jeugdhulp geflankeerd worden door interventies vanuit de hulpverlening aan volwassenen. Toch blijkt uit getuigenissen dat dit in de praktijk vaak mank loopt. Deze hulpverlening botst op wachtlijsten en is slechts in uitzonderlijke gevallen afdwingbaar, bijvoorbeeld bij strafbare feiten of gedwongen opnames. Bovendien zouden deze interventies te weinig het resultaat zijn van een brede en gecoördineerde aanpak. Ondanks integrale jeugdhulp is er bij verontrustende gezinssituaties geen sluitend systeem dat een dergelijke integrale aanpak garandeert.

Ik heb hierover een aantal vragen aan u, minister.

Erkent u het probleem dat de maatregelen die een jeugdrechtsbank kan opleggen zich te veel beperken tot de kinderen en de opvoedende rol van de ouders?

Hoe staat u tegenover een meer verplicht opgelegde hulpverlening voor volwassenen, in het bijzonder in het kader van een gezinscontext met kinderen?

Op welke wettelijke of decretale beperkingen stoot men om die verplichte volwassenenhulpverlening mogelijk te maken?

Hoe evalueert u de samenwerking tussen de actoren binnen de respectievelijk vrijwillige alsook gerechtelijk opgelegde jeugd- en volwassenenhulpverlening? Is deze samenwerking structureel van aard?

Is een nog meer structurele samenwerking zowel mogelijk als wenselijk? Zo ja, welke stappen zult u hiervoor ondernemen?

De voorzitter: Mevrouw Wouters heeft het woord.

Suzy Wouters (Vlaams Belang): Minister, helaas heeft niet elk kind de mogelijkheid om op te groeien in een gezonde gezinssituatie. Het klimaat waarin een kind opgroeit, is enorm belangrijk voor de ontwikkeling van het kind, zowel op affectief, moreel, intellectueel als sociaal vlak.

Kinderen en jongeren die zich in een verontrustende opvoedingssituatie bevinden, belanden dan ook vaak in de jeugdhulp. Dit kan gaan om vrijwillige jeugdhulp als er sprake is van instemming. Als de situatie echter te ernstig is en als het gaat om een hulpvraag met een ingrijpende ondersteuningsnood en er geen vrijwilligheid is, dan kan het dossier doorgegeven worden aan het parket. Vaak heeft het kind dan al een heel traject afgelegd binnen de grenzen van de vrijwillige jeugdhulp. De gerechtelijke jeugdhulp kan dan maatregelen opleggen voor het kind. Hierbij zijn er dertien mogelijke maatregelen die opgelegd kunnen worden. Enkele voorbeelden hiervan zijn het plaatsen in een pleeggezin, contextgerichte werking en kamertraining. Deze maatregelen zijn vaak van bepaalde duur, wat wil zeggen dat ze ooit eindigen.

Een bezorgdheid van het werkveld is dat het opleggen van deze maatregelen vaak niet de oorzaak van het probleem en van de verontrusting aanpakt. Dit zou er dus voor zorgen dat het probleem zich opnieuw voordoet wanneer de maatregel eindigt. Zo zijn het in sommige situaties de ouders zelf die hulp nodig hebben. Situaties van verontrusting hebben een integrale aanpak nodig, waarin ingezet wordt op alle aspecten van het probleem. Momenteel zijn er wel initiatieven die een meer gecoördineerde aanpak willen bereiken, waaronder de Family Justice Centers en één gezin - één plan. Het is echter maar de vraag of deze initiatieven al de problemen kunnen wegwerken. Volwassenenhulp die dient als aanvulling op de maatregelen die de jeugdhulp oplegt, is en blijft een aandachtspunt.

Minister, ik heb hierover de volgende vragen.

Welke signalen uit het werkveld ontvangt u hierover?

Hoe kunt u verzekeren dat de reeds geplande initiatieven ervoor kunnen zorgen dat een integrale aanpak in de jeugdhulp mogelijk wordt bij alle casussen, dus ook bij de gerechtelijke dossiers?

Hoe gaat u werk maken van een betere samenwerking tussen de jeugd- en volwassenenhulp zodat ook ouders geholpen kunnen worden indien zij mee bijdragen tot de oorzaak van verontrusting? Welke samenwerkingen moeten hiervoor opgezet of uitgebreid worden?

Het initiatief één gezin - één plan richt zich op de uitbreiding van de rechtstreeks toegankelijke jeugdhulpverlening. Neemt u initiatieven om de gerechtelijke jeugdhulpverlening te optimaliseren zodat er beter afgestemd kan worden op de individuele noden per casus?

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Collega's, uw vragen zijn belangrijk, omdat ze precies aangeven dat een louter kindgerichte benadering in vele gevallen geen duurzame oplossing biedt in verschillende verontrustende opvoedingssituaties.

De consensus daarover groeit, en we ontvangen die signalen ook, maar niet enkel vanuit de sociale diensten jeugdrechtbank. Ouders worden bijvoorbeeld geconfronteerd met kwetsbaarheden als armoede of een psychologische problematiek, die van invloed is op de ouder-kindrelatie en dus meespeelt in de vastgestelde verontrustende opvoedingssituatie.

Dit vraagt in de eerste plaats een integrale, netwerkgerichte en oplossingsgerichte aanpak van verontrustende situaties. In se speelt het zelfs geen rol of de hulpverlening dan vrijwillig of gedwongen is.

Vanuit de jeugdrechtbank kan er in strikte zin geen hulp worden opgelegd die zich louter en alleen beperkt tot een ouder. Maar de rechter kan aan ouders wel voorwaarden opleggen. Volgen de ouders/volwassenen deze voorwaarden niet, dan kan de jeugdrechter beslissen tot een andere, meer ingrijpende maatregel.

In zeer verontrustende en uitzonderlijke situaties waar het gedrag van de ouder ernstige schade berokkent aan de minderjarige, kan daarnaast op niveau van de jeugdrechtbank wel worden overgegaan tot een contactverbod of een gedeeltelijke ontzetting uit het ouderlijk gezag. Wanneer er sprake is van een ernstige psychiatrische problematiek en men een gevaar vormt voor zichzelf en/of voor anderen, kan de vrederechter daarnaast ook overgaan tot een gedwongen opname in een psychiatrische setting.

Momenteel is voor het verplicht opleggen van volwassenenhulp geen wettelijk kader voorzien buiten de federale wet inzake de gedwongen opname van personen met een psychiatrische problematiek die een gevaar voor zichzelf of voor anderen vormen. Dit vraagt dus verder onderzoek in afstemming met het federale niveau na verder maatschappelijk inhoudelijk debat ter zake. Echter, via de voorwaarden kan een jeugdrechter wel degelijk ook aan de ouders bepaalde engagementen vragen en daar ook gevolgen aan koppelen.

Wat de samenwerking tussen jeugd- en volwassenenhulp betreft, zijn twee invalshoeken belangrijk. Allereerst is er het voortschrijdend inzicht, zowel in de jeugd- als in de volwassenenhulp dat de beide in vele verontrustende opvoedingssituaties onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn, en dat we in onze benadering van deze situaties onze focus ook en veel sterker op de ouders moeten leggen.

Een van de belangrijkste uitgangspunten van de filosofie Signs of Safety die we hierin hanteren is daarom: ga het proces aan met ouders en netwerk om het beter te maken voor de kinderen. De focus ligt daarbij op gedragsverandering bij de ouders. Volwassenen moeten kunnen tonen dat ze tegemoetkomen aan de noden en verwachtingen van bijvoorbeeld de rechtbank, en dit wordt in de praktijk getoetst. We willen hen daarbij sterk ondersteunen, maar de verantwoordelijkheid voor effectieve verandering ligt uiteindelijk wel bij de ouders zelf.

Zo'n benadering vraagt inderdaad een sterke brug tussen volwassenenhulp en jeugdhulp en wederzijdse toegang tot elkaars expertise. Deze samenwerking is groeiende, onder meer ook door verschillende beleidsinitiatieven die de afgelopen

jaren zijn genomen. Ik noem er enkele. De Kindreflex wordt momenteel uitgerold binnen de volwassenenhulp teneinde detectie en aanpak van verontrustende opvoedingssituaties te vergroten.

Het samenwerkingsverband één gezin – één plan staat voor een integrale benadering van een verontrustende situatie. Het is daarbij ook de expliciete opdracht van deze samenwerkingsverbanden bruggen te slaan met volwassenenhulp door samenwerking aan te gaan met lokale besturen, het OCMW en andere partners binnen het desbetreffende gebied in functie van deze integrale zorg en ondersteuning.

Ik verwees al naar Signs of Safety, dat zijn verdere uitrol krijgt binnen de diensten van Opgroeien en als proefproject bij de voorzieningen jeugdhulp. Zorggarantie jonge kinderen zet in op afstemming tussen en samenwerking met volwassenenhulp in situaties van dreigende uithuisplaatsing.

De inzet op Family Justice Centers en de Ketenaanpak gaat gepaard met een grotere afstemming tussen verschillende partners – justitieel, volwassenenhulp en jeugdhulp, lokaal bestuur/OCMW – inzake intrafamiliaal geweld.

Deze initiatieven zijn zowel toegankelijk vanuit de vrijwillige jeugdhulp als vanuit het gerechtelijke. We blijven beleidsmatig sterk de nadruk leggen op deze integrale aanpak en brug. Het vormt voor mij alvast een belangrijke rode draad doorheen de verschillende beleidsinitiatieven die ik in de toekomst nog wil nemen.

De voorzitter: Mevrouw Verheyen heeft het woord.

Katja Verheyen (N-VA): Ik ben jarenlang werkzaam geweest in de crisisjeugdhulp. Ik ken deze problematiek dus maar al te goed, ook de bezorgdheden en de nodige frustraties. Meer dan eens viel de vraag: waar is de verantwoordelijkheid van de ouders, moeten we daar niet op wijzen? Er werd ook regelmatig – heel cynisch, maar toch tekenend voor de situatie – gezegd dat er voorzieningen bestaan voor jongeren, maar dat er misschien ook voorzieningen moeten komen voor sommige ouders. Dit geeft echt wel aan hoe diep dit zit, ook binnen de jeugdhulp.

Binnen de jeugdhulp wordt er niet alleen rond kinderen gewerkt, er wordt ook naar de context gekeken, er wordt met de ouders gewerkt. Uiteindelijk, als het erop aankomt, gaat het over de begeleiding van de kinderen en worden de kinderen uit huis geplaatst. Ouders die problemen hebben, willen dat vaak niet zien of beseffen niet dat ze problemen hebben en weigeren hulp. Daar wordt het dan bij gelaten. Terwijl jongeren, die vaak het slachtoffer zijn van hun ouders die door een of andere problematiek niet zo goed voor hun kinderen zorgen, dan wel uit huis worden geplaatst. Dat is een grote frustratie binnen de jeugdhulp.

De balans is daar toch wel wat zoek. Een meer integrale en gecoördineerde aanpak tussen volwassenen- en jeugdhulpverlening dringt zich echt wel op. Binnen de vrijwillige hulpverlening, bijvoorbeeld één gezin - één plan, leent zich dat er uitstekend toe, maar het is wel vrijwillig. Ze hebben nog de keuze. Zodra we in de sfeer van de gerechtelijke hulpverlening komen, is de integrale aanpak al minder gegarandeerd.

Minister, ziet u mogelijkheden om die samenwerking structureel te verankeren binnen één gezin - één plan of eventueel binnen een nieuwe structuur? Plant u een overleg met uw collega's om in de richting van een meer dwingend karakter te gaan van volwassenenhulpverlening, zeker in de context van gezinnen met kinderen?

De voorzitter: Mevrouw Wouters heeft het woord.

Suzy Wouters (Vlaams Belang): Verontrustende gezinssituaties geraken vaak niet opgelost. Een optreden van de jeugdrechter is meestal een laatste strohalm,

maar die interventie schiet heel vaak te kort, omdat de jeugdrechter geen hulp kan organiseren voor het hele gezinssysteem. Het maatregelenpakket dat de jeugdrechter kan inzetten, is te beperkt.

Voor die kwetsbare ouders is het optreden van de jeugdrechtbank de zoveelste pijnlijke confrontatie, omdat die geen bredere ondersteuning kan bieden. De jongeren blijven met de vraag achter waarom er altijd hulp rond hen wordt geïnstalleerd, terwijl het eigenlijk de ouders zijn die het heel moeilijk hebben en begeleiding nodig hebben. Door die beperkte interventiemogelijkheden kunnen problemen escaleren.

Minister, bent u van mening dat er niet enkel samenwerkingen moeten worden opgezet, maar dat ook een grondige herziening van ons huidige systeem en van de opdeling in jeugd- en volwassenenhulp nodig is? Kan er bij overschakeling naar gerechtelijke jeugdhulp een beperkte feedback worden gevraagd aan gemandateerde voorzieningen en jeugdhulpaanbieders?

Er is een verbod van gegevensoverdracht, behalve voor identificatiegegevens, indien men geïnformeerde en schriftelijke instemming heeft. Acht u die gegevensoverdracht voldoende of kan die het hulptraject belemmeren?

De voorzitter: Mevrouw Van den Bossche heeft het woord.

Freya Van den Bossche (Vooruit): Als men zich zorgen maakt over een kind, is eerst het ondersteuningscentrum aan zet. De consulent probeert in samenspraak met ouders en kind in een vorm van hulp te voorzien. Vaak lukt dat niet, en dan wordt de jeugdrechter gevat. De jeugdrechter kan maatregelen opleggen. Hij zou meer mogelijkheden moeten hebben dan vandaag om maatregelen op te leggen, ook aan ouders. Soms ziet de jeugdrechter geen andere oplossing dan het kind te plaatsen. Dat is een van de cruciale problemen. Zelfs wanneer een jeugdrechter daartoe beslist en dit dringend, belangrijk en noodzakelijk vindt omdat het kind een plek nodig heeft omdat het in onveilige omstandigheden leeft, dan nog is die plek daar vaak niet.

Wat we nu zien in antwoord op dat ontzettende plaatsgebrek en op die grote onveiligheid van kinderen, is dat de kinderen worden aangemeld via gedwongen opname in de psychiatrie. Dan komen zij terecht op een gesloten volwassenenafdeling, zelfs als ze jonger zijn dan 15 jaar – wat wettelijk niet mag –, omdat het de enige plek is die hun op dat moment veiligheid kan bieden. Dat is niet zoals het zou mogen zijn, minister.

Mijn vraag en de vraag van Vooruit is: kunt u alstublieft dringend in overleg gaan met alle noodzakelijke instanties om ervoor te zorgen dat die kinderen waarvan de rechter vindt dat ze dringend een plek nodig hebben, die ook krijgen, een plek in veiligheid en een plek waar zij ook echt thuis kunnen zijn, geen plaats die oneigenlijk wordt gebruikt? Ik heb u al een aantal keer die vraag gesteld, maar het probleem blijft groeien. De verschillende psychiatrische afdelingen en crisisafdelingen melden dat de wildgroei aan gedwongen opnames bij kinderen die in een onveilige thuissituatie verblijven, zeer groot is en dat jeugdrechters niet bij machte zijn om de plaatsing waartoe zij op dat moment beslissen, ook werkelijk in de praktijk te brengen.

De voorzitter: Mevrouw Groothedde heeft het woord.

Celia Groothedde (Groen): Minister, u zegt het correct. Dit zijn multiple problematieken en die aanpak moet dus ook contextgevoelig zijn, niet noodzakelijk straffend trouwens, maar wel om die mensen met hun problemen – huisvestingsproblematiek, financiële problemen, psychologische en psychiatrische problemen enzovoort – te helpen en daarmee hun kinderen ook te helpen.

U weet ook dat wij er vorig jaar pleitbezorger van zijn geweest om de Kindreflex uit te breiden. U bent daar terecht op ingegaan. Maar wanneer de Kindreflex wordt ingezet, moet er natuurlijk wel meteen hulp, en multidisciplinaire hulp, voorhanden zijn. Dat is momenteel niet zo. We hebben in die zin ook net een voorstel van resolutie opgesteld en ingediend om ervoor te zorgen dat er in contexten van verslavingsproblematiek hulp beschikbaar is voor ouders en aanstaande ouders en er ook in zorgcoördinatie wordt gewerkt.

Minister, bent u bereid om die vrijwillige hulp, die momenteel niet voorhanden is, of niet wanneer die nodig is, wel beschikbaar te maken? Gaat u de wachtlijsten die er zijn, vaak op plekken waar het heel pijnlijk is om op een wachtlijst te staan, niet alleen qua fysieke veiligheid, maar ook emotioneel, aanpakken in het licht van veiligheid van jongeren, maar ook van gezinnen?

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Collega Verheyen, de visie die ik in mijn antwoord gegeven heb, willen we verder introduceren. Hoe gaan we dat doen? Onder andere door de verdere uitrol van Science of Safety, ook door aandacht te hebben voor de projecten die we uitgerold hebben, onder andere in 'de ideale wereld' – die projectoproepen zijn bezig –, en er ook aandacht voor te hebben bij de uitwerking van dit hele verhaal in de toekomstvisie die we samen met Opgroeien aan het maken zijn, zodat ook onze eigen diensten, bijvoorbeeld de consultants, hier beter op kunnen inspelen.

Collega Wouters, de hulpverleners kunnen in het gedeelde beroepsgeheim de nodige informatie uitwisselen. Daar is een kader voor gecreëerd. Het is wel belangrijk dat dit ook gebeurt en dat ze dat ook effectief doen en daarmee aan de slag gaan.

Collega Van den Bossche, over de situatie van de kinder- en jeugdpsychiatrie hebben we de voorbije weken al verschillende keren samengezeten met de betrokkenen. Daar was ook een vraag over, maar die is uitgesteld naar volgende week, heb ik begrepen. Voorzitter, ik stel voor dat we daar dan volgende week op terugkomen. We zoeken samen naar oplossingen, ook met mijn federale collega, om daar naar een sterk engagement te kunnen gaan.

Collega Groothedde, we zijn ook aan het bekijken wat we kunnen doen in het kader van een integrale aanpak, onder andere in het kader van de eerste duizend dagen, waar we in deze commissie al eens over gesproken hebben. Maar ik denk dat er, naast bijkomend investeren in nieuwe capaciteit, ook gekeken moet worden hoe we bestaande capaciteit in een andere richting kunnen oriënteren.

Ik denk dat dat wel belangrijk is. Het zal voor iedereen toch wel anders werken worden. Want alleen maar met meer gaan we er niet komen, het zal ook voor een stukje anders moeten gebeuren.

De voorzitter: Mevrouw Verheyen heeft het woord.

Katja Verheyen (N-VA): Het is een zeer belangrijk thema, in eerste instantie omdat het hier over het welzijn en de toekomst gaat van kinderen die in de gerechtelijke jeugdhulp terechtgekomen zijn wegens meerdere problematieken van hun ouders – verslaving, psychiatrische problematiek, ze behandelen de kinderen niet zoals het zou moeten –, maar ook omdat het zeer ingrijpend is voor de kinderen. Dat mogen we ook niet vergeten: het blijft ingrijpend. We moeten het debat echt wel durven te voeren over hoe vrijwillig volwassenhulpverlening nog moet zijn zodra er een jeugdrechter aan te pas is gekomen en de ouders duidelijk met bepaalde problematieken sukkelen.

De voorzitter: Mevrouw Wouters heeft het woord.

Suzy Wouters (Vlaams Belang): Ik heb niets meer toe te voegen, voorzitter.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Maaïke De Rudder aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de apps voor online hulp – 2992 (2020-2021)

Voorzitter: de heer Stefaan Sintobin

De voorzitter: Mevrouw De Rudder heeft het woord.

Maaïke De Rudder (CD&V): Onlangs kwam in de media het thema online hulp aan bod. Zo konden we lezen dat er ondertussen op de website www.onlinehulp-apps.be vijftig online toepassingen en apps zijn opgesomd. Tegen het einde van de zomer zullen het er zelfs tachtig zijn.

In juli vorig jaar kwam de noodzaak tot het bundelen van digitale hulpverlening reeds aan bod. Onze fractie gaf toen ook al aan dat we tevreden waren dat de minister werk wou maken van een Vlaamse bundeling voor zorg en welzijn. Vandaag kunnen mensen op een laagdrempelige manier via zoekwoorden gemakkelijk de apps terugvinden waar ze nood aan hebben. De realisatie die er vandaag is, is tot stand gekomen door initiatieven uit Vlaanderen en Nederland, die getest en goedgekeurd zijn door een groep van hogescholen en welzijnsorganisaties die actief zijn binnen de geestelijke gezondheidszorg.

Er zijn ook tools voor de specifieke doelgroepen, bijvoorbeeld de app Heyday, waar mijn collega Schryvers onlangs nog een vraag over gesteld heeft. Deze app is sinds eind februari online maar nog niet zo bekend. Deze app is ontwikkeld door de jeugdhulp en helpt jongeren om zelfstandig te worden.

Ook in het verleden is er, onder andere door mijn collega Jans, een voorstel van resolutie ingediend rond de versterking van de geestelijke gezondheidszorg. Ook in dat voorstel van resolutie werd aangedrongen op de online hulpverlening en op de kwaliteit daarvan.

Kortom, minister, het is goed dat de online hulp gebundeld is en dat de gebruiker de regie meer in handen heeft gekregen. Het zal heel belangrijk zijn om deze bundeling van online hulp te blijven uitbreiden en bekend te maken, want door die bundeling kunnen apps die minder bekend zijn, toch hun bekendheid krijgen.

Minister, op welke manier kunnen we de bekendheid van de onlinehulp-apps vergroten zodat mensen de weg vinden naar deze website?

Het up-to-date houden zal zeker ook een uitdaging blijven en de kwaliteitscontrole blijft heel belangrijk. Op welke manier werden en worden de apps geselecteerd die opgenomen zijn?

Mijn derde vraag gaat over een toetsingskader voor een eventuele selectie voor toekomstige apps. Op welke manier kunnen apps geselecteerd worden om op die website te komen?

Tot slot werd het project ook door het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO) ondersteund, maar dat loopt dit jaar af. Aangezien het toch wel een belangrijke meerwaarde is en aangezien het nog verder uitgebreid zou kunnen worden, is ook mijn vraag of het project in 2022 nog voortgezet zal kunnen worden met de steun van de Vlaamse overheid.

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: De partners in het appstoreproject bereiken professionals in onder meer het sociaal werk en de geestelijke gezondheid via nieuwsbrieven, sociale media, de verschillende fora waar de partners actief zijn, de eigen netwerken, vormingen en studiedagen. De burger wordt bereikt via sociale media op Facebook, Instagram en via de professionals zelf.

Op dinsdag 20 april 2021 heeft het project een eerste keer een brede campagne gelanceerd om de appstore te promoten. De projectpartners tekenen op dit moment ook een communicatiestrategie op lange termijn uit.

De apps werden geselecteerd op basis van een screeningskader dat daarvoor ontwikkeld werd. Een app of een website komt maar op www.onlinehulp-apps.be na een screening door een team van Vlaamse experts uit de Arteveldehogeschool, Howest, in4care, Online-Hulpverlening.be, het steunpunt Mens en Samenleving (SAM vzw), het Steunpunt Geestelijke Gezondheid Te Gek!?, Thomas More en de UCLL.

Elke app of website wordt gescreend op negen criteria, die draaien rond drie centrale vragen. Eén: is de app of website helder? Is er een duidelijk doel, een duidelijke doelgroep, zijn de contactmogelijkheden helder? Twee: is de app of website gebruiksvriendelijk? Gebruiksvriendelijkheid, kostprijs en het technisch gebruiksgemak zijn hier de kernelementen. Drie: is de app of website betrouwbaar? Hier wordt gekeken naar het statuut van de aanbieder, de werking en onderbouwing van de inhoud, naar privacy en veiligheid. Screenen betekent dat het team achter onlinehulp-apps antwoorden zoekt op deze vragen. Er worden geen scores of kwaliteitslabels gegeven aan een app of een website. Een app of website die voldoet, wordt opgenomen op de site, een app of website die niet voldoet, wordt niet opgenomen. Op de site is ook alle info over de screening en de betrokken experts beschikbaar.

Burgers, professionals of app-aanbieders kunnen zelf nieuwe apps aanmelden voor screening via de website. Vijftig gescreende apps en websites zijn zo intussen al beschreven. Tegen de zomer van 2021 zullen dat er wellicht al een tachtigtal zijn. Het belang van online hulpverlening werd tijdens deze crisis extra duidelijk.

Online hulp kreeg ineens een grote boost, maar veel organisaties waren er niet op voorbereid. Het project beantwoordt dan ook aan een reële nood en biedt een grote meerwaarde voor zowel de burger als de professional in de zoektocht naar betrouwbare apps en websites.

Ik heb daarom aan het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin gevraagd om de mogelijkheden te bekijken voor het verder duurzaam ondersteunen van deze appstore in de komende jaren. Voor 2021 is de ondersteuning al gegarandeerd via SAM.

De voorzitter: Mevrouw De Rudder heeft het woord.

Maaïke De Rudder (CD&V): Minister, de online hulp heeft een boost gekregen tijdens de coronacrisis. Dat weten we en daarop moeten we inzetten. Met deze realisatie hebben we aangetoond dat het mogelijk is om een goede bundeling te voorzien. Ik ben ook blij dat u aangeeft dat er wel een screeningskader is van negen criteria, die doordacht zijn opgesteld, om elke app aan een goed screeningskader te laten voldoen.

De mensen die gebruik willen maken van zo'n app, moeten we vertrouwen geven. Mensen moeten kunnen vertrouwen op de correcte informatie van zo'n app.

Daarom is het belangrijk dat er niet zomaar wat op die website komt te staan, maar dat er enkel doordachte informatie staat van betrouwbare aard.

Ik ben blij dat die informatie daar is. Ik hoop dat we naar een uitbreiding kunnen gaan. Als we tegen de zomer tachtig apps kunnen hebben, zal dat zeker goed zijn. Ik hoop ook dat deze organisatie tegen volgend jaar verder haar werking kan doen.

De voorzitter: De heer Vaneeckhout heeft het woord.

Jeremie Vaneeckhout (Groen): Minister, deze vraag om uitleg is zeer terecht, hoewel we ook moeten zeggen dat online hulpverlening niet zaligmakend is. Ik heb dat ook niemand horen zeggen, maar zeker na dit voorbije jaar is het alvast een zeer welgekomen aanvulling op het aanbod voor mensen.

Ik ben helemaal mee. Het screeningskader is een zeer belangrijk instrument om dat toe te passen. Het is vooral belangrijk dat we dat screeningskader niet eenmalig toepassen, maar wel periodiek op de al vermelde apps, zodat we niet moeten vaststellen dat een aantal apps gedateerd zijn of hun focus hebben verlegd naar een meer commercieel karakter. Het lijkt me wel belangrijk om dat voor ogen te houden.

Minister, is er ook specifieke aandacht voor privacy en dataveiligheid van de apps, om te zorgen dat er geen misbruik ontstaat? We hebben net gezien dat ook de overheid daar niet onkwetsbaar voor is. We moeten ervoor zorgen dat de informatie en de manieren van zoeken op die apps nooit op plaatsen terecht komen waar ze niet mogen terecht komen.

De voorzitter: Mevrouw Verheyen heeft het woord.

Katja Verheyen (N-VA): Minister, op een vraag van collega Schryvers gaf u aan dat in de praktijk blijkt dat jongeren die app bekijken nadat ze contact hebben gehad met het jongerenaanbod van het CAW (JAC), via mail of fysiek. Er moest meer bekendheid komen en een bredere promotie op scholen enzovoort, maar dat is de afgelopen tijd niet gebeurd. Gaat u daar ook nog een initiatief rond nemen of niet?

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Ik heb die website bekeken en vond die heel zinvol. Het rubriceren op één website en zeggen dat het kwaliteitsvol is, is één zaak, de bekendmaking is een andere. We hebben nu een website waar je de apps kunt vinden. Zou het ook niet mogelijk zijn om een kwaliteitslabel op te nemen op de app zelf? Bij apps heb je altijd een beschrijving dat ze zolang ze daar staan en gescreend zijn, het label 'goedgekeurd door de overheid' mogen gebruiken. Op sociale media heb je bijvoorbeeld zo'n blauw vinkje dat wijst op een goedkeuring. Op die manier is die toetssteen al automatisch terug te vinden in de appstore. Het is maar een idee dat ik u geef.

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): Minister, ik heb hierover in juli vorig jaar nog een vraag om uitleg gesteld. Ik vroeg of Vlaanderen samen met de federale overheid aan het werken was aan de validering van die apps, die een meerwaarde zouden kunnen betekenen op het vlak van gezondheid en welzijn. U hebt toen aangekondigd dat er zo'n appstore zou komen, namelijk www.onlinehulp-apps.be. Nu is het vooral zaak om dit goed bekend te maken. Het is belangrijk dat mensen zicht krijgen op het gebruik, en dat het op een veilige en kwaliteitsvolle manier is.

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Natuurlijk is het de bedoeling dat, nu die website er is, we ook zorgen voor een goede opvolging daarvan. Belangrijke elementen in de screening zijn net de privacy en de veiligheid.

De Heyday-app is ontstaan vanuit een regio. Dat was de eerste fase, waarna de andere JAC-werkingen van het CAW dit verder willen uitrollen. Het is een intern proces dat nu aan de gang is. We weten dat de site werkt. Ik voel de appreciatie daarvoor ook in deze commissie. Voor de bekendmaking is er dan ook een campagne in voorbereiding.

De voorzitter: Mevrouw De Rudder heeft het woord.

Maaïke De Rudder (CD&V): Ik ben blij dat ook de collega's mee achter dit concept staan. Dat is alleen maar positief, die bundeling. Het kan een meerwaarde zijn voor apps die vandaag nog minder bekend zijn, zodat ze op die manier toch meer in de kijker kunnen staan, zoals de Heyday-app.

Minister, onze steun hebt u daarin. Communicatie en bekendheid zullen zeker nog een plaats krijgen. Dan kijken we verder uit naar het vervolg van dit project.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.